

Izvještaj o radu za 2017. godinu

Odbor za međunarodne odnose i iseljenike

Izvještaj o radu Odbora za međunarodne odnose i iseljenike za 2017. godinu, odnosi se na period od 20. novembra 2016. godine do 31. decembra 2017. godine

SEKRETARIJAT ODBORA ZA MEĐUNARODNE ODNOSI I
ISELJENIKE

Podgorica, januar 2018. godine

Sadržaj

I UVOD	1
II OSNOVNE INFORMACIJE O ODBORU	3
2.1 Članovi Odbora	3
2.2 Statistički podaci Odbora	4
III AKTIVNOSTI RADNOG TIJELA	5
3.1 Sjednice Odbora	5
3.2 Nadzorna uloga Odbora	8
3.2.1 Konsultativna saslušanja.....	8
3.2.2 Kontrolna saslušanja	9
IV MEĐUNARODNA SARADNJA	11
4.1 Bilateralne aktivnosti	11
4.1.1 Bilateralni sastanci	11
4.1.2 Grupe prijateljstva	22
4.2 Multilateralne aktivnosti	29
V ISELJENICI	33
5.1 Međunarodne posjete	33
VI PRILOZI	36
6.1 Prilog I: Razmatrani predlozi zakona i ostalih pravnih akata	36
6.2 Prilog II: Razmatrani predlozi za imenovanje ambasadora i šefova drugih diplomatskih	38
6.3 Prilog III: Sekretarijat Odbora za međunarodne odnose i iseljenike	38

I UVOD

Izvještaj o radu Odbora za međunarodne odnose i iseljenike za 2017. godinu sadrži pregled svih aktivnosti ovog radnog tijela Skupštine Crne Gore u prethodnoj godini, kao i u kratkom periodu 2016. godine od konstituisanja Odbora 20. novembra do 31. decembra, s obzirom da ovaj dio nije obrađen u prethodnom izvještaju. Izvještajni period obilježilo je značajno povećanje aktivnosti u odnosu na prethodne godine kao i razmatranje i usvajanje važnih zakonskih tekstova kao što su: Zakon o potvrđivanju Sjevernoatlantskog sporazuma i Protokola uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Grčke i Turske i Zakon o vanjskim poslovima.

Ovaj izvještaj kroz svojih šest poglavlja daje uvid u glavne statističke pokazatelje rada Odbora, pruža pregled međunarodnih aktivnosti u zemlji i inostranstvu, te prikazuje druge aktivnosti ovog radnog tijela koje se prije svega odnose na zakonodavnu i kontrolnu funkciju Odbora, saradnju sa iseljeništvom, kao i funkcionisanje grupa prijateljstva.

Redovne zakonodavne aktivnosti u vidu razmatranja predloga zakona, uobičajeni mehanizmi nadzora kao što su konsultativna i kontrolna saslušanja, rezultirali su brojem od 25 sjednice radnog tijela, u 25 dana, koje su trajale 24 sata i 25 minuta, a na kojima je razmatrano 62 tačke dnevnog reda, među kojima je 34 predloga zakona, 19 amandmana i 4 odluke.

Odbor je u prethodnoj godini posebnu pažnju posvetio korišćenju mehanizama parlamentarne kontrole izvršne vlasti, sa održanim jednim kontrolnim i šest konsultativnih saslušanja, čime je Odbor nastavio da sprovodi kontrolnu funkciju Skupštine i na taj način doprinosi primarnoj djelatnosti po kojoj su prepoznati svi demokratski parlamenti.

Pored održavanja redovnih sjednica radnog tijela, članovi Odbora bili su posvećeni parlamentarnoj diplomatiji, prepoznajući značaj i potencijal za unapređenje saradnje sa drugim državama. Kao izabrani narodni predstavnici, oni ostvaruju, održavaju i unapređuju međunarodne odnose kroz neposredne kontakte prilikom susreta sa parlamentarcima i drugim predstavnicima stranih država i organizacija, učesća na konferencijama, okruglim stolovima i drugim aktivnostima od značaja u zemlji i inostranstvu. Odbor je u prethodnom periodu imao 52 međunarodne aktivnosti u zemlji i inostranstvu. Međunarodnu aktivnost Odbora obilježili su brojni bilateralni sastanci, konferencije, skupovi i saradnja u okviru međunarodnih organizacija. U izvještajnom periodu, predsjednik i članovi Odbora održali su sastanke sa ambasadorima i diplomatskim predstavnicima (28): Albanije, Kosova, Mađarske, Rumunije, Poljske, Italije, Litvanije, Slovačke, Palestine, Gruzije, Hrvatske, Turske (2), Slovenije, Kine, Azerbejdžana, Irske, Velike Britanije, Izraela, SAD, Austrije, Irana, Estonije, Češke Republike, Grčke, Francuske, Bugarske i Evropske unije.

Održani su i sastanci sa drugim visokim zvaničnicima stranih država u zemlji i inostranstvu (23). U prethodnom periodu, predsjednik i članovi Odbora boravili su u zvaničnim posjetama (12): Italiji, Belgiji, Estoniji, Sloveniji, Hrvatskoj(2), Portugalu, Njemačkoj(2), Mađarskoj i Kosovu(2).

Tokom izvještajnog perioda Odbor je formirao 40 grupa prijateljstva i utvrdio inovirani tekst Pravilnika o formiranju i radu grupa prijateljstva Skupštine Crne Gore.

U izvještajnom periodu, na planu saradnje sa iseljenicima, prva godina aktuelnog saziva Skupštine iskorišćena je za detaljnu analizu stanja i sagledavanje problema u ovoj oblasti. U tom smislu, Odbor je održao kontrolno saslušanje direktora Uprave za dijasporu i na taj način stekao uvid u funkcionisanje ove institucije kao ključnog nosioca saradnje sa iseljenicima, te usvojio zaključke, čiju će realizaciju kontinuirano pratiti. Odbor je u proteklom periodu nastavio da održava kontakte sa organizacijama naših iseljenika i na konkretan način podržava njihove akcije. Takođe, važno je istaći da je Odbor usvojio i inoviranu Platformu, kojom se daju glavni pravci djelovanja Odbora u saradnji sa našim iseljeništvom, te bio uključen u rad radne grupe za izmjene i dopune Zakona o saradnji Crne Gore sa iseljenicima.

Odbor je u izvještajnom periodu dodatno unaprijedio i inovirao način informisanja javnosti o parlamentarnim aktivnostima i događajima koji su u njegovoj nadležnosti, te dodatno približio svoj rad građanima. U tom smislu, nastavljena je praksa objavljivanja svih relevantnih informacija i podataka na internet stranicama Skupštine pa je tako u izvještajnom periodu Odbor imao ukupno 130 objava, čime se po broju izdvaja u odnosu na druga radna tijela Skupštine Crne Gore. Posebna pažnja posvećena je pružanju kvalitetnijih i sveobuhvatnijih informacija, o svim aktivnostima koje ulaze u okvir nadležnosti Odbora, što potvrđuje i izvještaj o radu Odbora za 2017. godinu.

II OSNOVNE INFORMACIJE O ODBORU

2.1 Članovi Odbora

Andrija Nikolić, predsjednik Odbora
Demokratska partija socijalista

dr Halil Duković, član Odbora
Demokratska partija socijalista

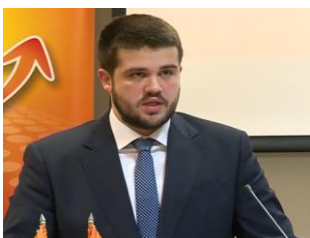
Luid Škrelja, član Odbora
Demokratska partija socijalista

Nada Drobnyak, članica Odbora
Demokratska partija socijalista

dr Dragutin Papović, član Odbora
Demokratska partija socijalista

Miloš Nikolić, član Odbora
Demokratska partija socijalista

mr Ervin Ibrahimović, član Odbora
Bošnjačka stranka

2.2 Statistički podaci Odbora

Tabela br. 1 - Statistički podaci o sjednicama Odbora za međunarodne odnose i iseljenike za 2017. godinu sa uporednim podacima iz 2016. godine.

Godina	2017.	2016.
Broj održanih sjednica	23	19
Trajanje sjednica (u danima)	23	19
Trajanje sjednica (u satima)	22 časova i 40 minuta	13 časova i 35 minuta
Broj razmatranih tačaka dnevnog reda	56	30
Broj razmatranih predloga zakona	28 zakona	18 zakona
Broj razmatranih amandmana	19	0
Broj odluka	4	0
Broj razmatranih izvještaja koje pojedini organi, saglasno zakonu, dostavljaju Skupštini	0	0
Broj urađenih informativnih pregleda	28	11

Tabela br. 2 - Broj kontrolnih i konsultativnih saslušanja i učešća u skladu sa članom 67 Poslovnika na sjednicama Odbora za međunarodne odnose i iseljenike

Radno tijelo	Kontrolna saslušanja	Konsultativna saslušanja	Učešća u skladu sa članom 67 Poslovnika
Odbor za međunarodne odnose i iseljenike	1	6	9

III AKTIVNOSTI RADNOG TIJELA

3.1 Sjednice Odbora

U izvještajnom periodu, od 20. novembra 2016. godine do 31. decembra 2017. godine Odbor za međunarodne odnose i iseljenike održao je 25 sjednica u trajanju od 24 sata i 25 minuta, na kojima su razmatrane 62 tačke dnevnog reda među kojima 34 predloga zakona i 19 amandmana.

U 2017. godini Odbor je održao 23 sjednice, u trajanju od 22 sata i 40 minuta, na kojima su razmatrane 56 tačke dnevnog reda, među kojima 28 predloga zakona i 19 amandmana.

Na prvoj sjednici, održanoj 22. decembra 2016. godine, Odbor za međunarodne odnose i iseljenike je dao pozitivno mišljenje na sljedeće predloge zakona: Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Slovačke Republike o socijalnom osiguranju, Predlog zakona o potvrđivanju Međunarodne organizacije rada o zaštiti i zdravlju na radu (lučki radnici) broj 152, Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Evropske zajednice za atomsku energiju (EUROATOM) i država članica Evropske unije u sistemu Zajednice za razmjenu informacija u slučaju radiološkog vanrednog događaja (ECURIE) i Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o mjerama države luke za sprječavanje, suzbijanje i otklanjanje nezakonitog, neprijavljenog i neregulisanog ribolova.

Na drugoj sjednici, koja je održana 22. decembra 2016. godine, Odbor je podržao Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o saradnji između Vlade Crne Gore i EUROJUST-a i Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Azerbejdžana o saradnji i uzajamnoj pomoći u carinskim pitanjima.

Odbor se na trećoj sjednici, održanoj 27. februara 2017. godine, pozitivno izjasnio o Predlogu zakona o potvrđivanju Sporazuma o osnivanju Regionalne kancelarije za saradnju mladih i Predlogu zakona o potvrđivanju Konvencije Međunarodne organizacije rada o identifikacionim dokumentima pomoraca (revidirana) broj 185.

Na četvrtoj sjednici, 3. marta 2017. godine, Odbor je usvojio: Izveštaj o radu Odbora za 2016. godinu, Plan rada Odbora za 2017. godinu, Pravilnik o osnivanju i radu grupa prijateljstva Skupštine Crne Gore i Platformu o saradnji Odbora za međunarodne odnose i iseljenike sa iseljenicima iz Crne Gore. Takođe, Odbor je razmotrio i podržao Predlog pravilnika o ostvarivanju međunarodnih aktivnosti Skupštine Crne Gore i donio Odluku o izboru dva člana Odbora za međunarodne odnose i iseljenike u Savjetu za saradnju sa iseljenicima.

Na petoj sjednici, održanoj 21. aprila, Odbor je dao pozitivno mišljenje na: Predlog zakona o potvrđivanju Međunarodnog sporazuma o maslinovom ulju i stonim maslinama iz 2015. godine, Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije o osnivanju Evropske i mediteranske **organizacije**

za zaštitu bilja i Predlog zakona o potvrđivanju Evropske konvencije o zaštiti životinja u međunarodnom prevozu.

Odbor je na nastavku pete sjednice, 24. maja 2017. godine, utvrdio predlog za formiranje 39 grupa prijateljstva sa parlamentima drugih država, koji je uputio Kolegijumu predsjednika Skupštine Crne Gore.

Na šestoj sjednici, koja je održana 27. aprila, Odbor za međunarodne odnose i iseljenike je razmotrio i podržao Predlog zakona o potvrđivanju Sjevernoatlantskog ugovora i Protokola uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Grčke i Turske.

Sjevernoatlantski savez
North Atlantic Treaty Organisation (NATO), l'Organisation du Trait  de l'Atlantique Nord (OTAN)
predstavlja politički i vojni savez koji objedinjuje 28 zemalja članica iz Evrope i Sjeverne Amerike. NATO je snažno privržen načelima demokratije, vladavine prava i mirnog rješavanja konflikata. Osnovni cilj Sjevernoatlantske alijanse je da obezbijedi slobodu i bezbjednost za svoje članice kroz politička i vojna sredstva.

Članstvo u NATO kao proklamovani strateški cilj Crne Gore, osim što garantuje stabilnost i bezbjednost, neodvojiv je od drugog strateškog cilja – ućlanjenja u Evropsku uniju. Demokratske institucije, vladavina prava, tržišna ekonomija, stabilna bezbjednosna situacija, obavezni su preduslovi svake zemlje koja Źeli da postane dio ovih evropskih i evroatlantskih porodica.

NATO predstavlja međunarodni savez u kome zemlje zadržavaju svoj suverenitet, međusobno se konsultuju i sarađuju, i donose odluke koje se odnose na njihovu bezbjednost. Ulaskom u NATO Crna Gora dobija najbolji bezbjednosni okvir za prevenciju od potencijalnih prijetnji, izazova i rizika po stabilnost države, regiona i šire, stiće epitet stabilne demokratije, ubrzava svoj ekonomski razvoj privlaćenjem stranih investicija i ravnopravno učestvuje u procesu donošenja relevantnih odluka.

Stoga, u 2017. godini posebno izvajamo 28. april, dan kada je Skupštine Crne Gore 26. saziva na Sedmoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja donijela Zakon o potvrđivanju Sjevernoatlantskog ugovora i Protokola uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Grčke i Turske u Skupštini Crne Gore.

Odbor je na sedmoj sjednici, 24. maja 2017. godine, dao pozitivno mišljenje na Predlog zakona o potvrđivanju Protokola o eliminaciji nezakonite trgovine duvanskim proizvodima. Takođe, Odbor je donio odluku o održavanju kontrolnog saslušanja Predraga Mitrovića, direktora Uprave za dijasporu, na temu: „Aktivnosti Uprave za dijasporu na polju realizacije vladine politike saradnje sa iseljenicima“.

Na osmoj sjednici i nastavku Osme sjednice, održanim 19. i 22. juna 2017. godine, Odbor za međunarodne odnose i iseljenike donio je odluku o formiranju 39 grupa prijateljstva Skupštine Crne Gore 26. saziva, sa parlamentima drugih država.

Odbor je na devetoj sjednici, 22. juna 2017. godine, podržao Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnim restriktivnim mjerama.

Odbor je na 13. sjednici, 24. jula, razmotrio i jednoglasno podržao Predlog zakona o potvrđivanju Dodatnog protokola uz Konvenciju Savjet Evrope o sprječavanju terorizma i Predlog zakona o potvrđivanju Protokola o registrima ispuštanja i prenosa zagađujućih materija.

Na 15. sjednici, koja je održana 25. septembra, Odbor je dao pozitivno mišljenje o: Predlogu zakona o potvrđivanju Ugovora između Crne Gore i Republike Portugal o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i sprječavanju izbjegavanja plaćanja poreza na dohodak, Predlogu zakona o potvrđivanju Pariskog sporazuma i Predlogu zakona o potvrđivanju amandmana na Stokholmsku konvenciju o dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama.

Odbor je na 16. sjednici, 12. oktobra 2017. godine, razmotrio i jednoglasno podržao Predlog zakona o vanjskim poslovima.

Na 17. sjednici Odbora, 16. oktobra, razmotreno je pet amandmana na Predlog zakona o vanjskim poslovima, od kojih su tri podnijela poslanici Andrija Nikolić, Dragutin Papović i Ervin Ibrahimović, a dva poslanik Ervin Ibrahimović.

Na 21. sjednici Odbora, koja je održana 8. novembra 2017. godine, podržani su: Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Azerbejdžan o readmisiji (vraćanju i prihvatanju) lica koja su bez dozvole boravka, Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kipar o saradnji u oblasti borbe protiv terorizma, organizovanog kriminala, neovlašćenog stavljanja u promet opojnih droga, psihotropnih supstanci i prekursora, ilegalnih migracija i drugih krivičnih djela i Predlog zakona o potvrđivanju Metarske konvencije.

© Photo: Skupština Crne Gore

Na 22. sjednici, 14. novembra, Odbor se pozitivno izjasnio o: Predlogu zakona o potvrđivanju Sporazuma između strana Sjevernoatlantskog ugovora o pravnom položaju njihovih snaga, Predlogu zakona o potvrđivanju Sporazuma o pravnom položaju misija i predstavnika trećih država pri Organizaciji Sjevernoatlantskog ugovora, Predlogu zakona o potvrđivanju Sporazuma o pravnom položaju Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora, nacionalnih predstavnika i međunarodnog osoblja i Predlog zakona o potvrđivanju Protokola o pravnom položaju međunarodnih vojnih komandi uspostavljenih na osnovu Sjevernoatlantskog ugovora.

Odbor je na 23. sjednici, 17. novembra 2017. godine, dao pozitivno mišljenje na: Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između potpisnica Sjevernoatlantskog ugovora o saradnji u vezi atomskih podataka sa Tajnim tehničkim aneksom Sporazuma između potpisnica Sjevernoatlantskog ugovora o saradnji u vezi atomskih podataka i Povjerljivim bezbjednosnim aneksom Sporazuma između potpisnica Sjevernoatlantskog ugovora o saradnji u vezi atomskih podataka, Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između potpisnica Sjevernoatlantskog ugovora o bezbjednosti podataka, Predlog zakona o potvrđivanju Protokola kojim se mijenja i dopunjava Bezbjednosni aneks Sporazuma između potpisnica Sjevernoatlantskog ugovora o

saradnji u vezi atomskih podataka, Predlog zakona o potvrđivanju NATO sporazuma o saopštavanju tehničkih podataka u odbrambene svrhe i Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma za uzajamnu zaštitu tajnosti izuma koji se odnose na odbranu i za koje su podnesene prijave patenata.

Na 24. sjednici, 7. decembra 2017. godine, Odbor za međunarodne odnose i iseljenike razmotrio je Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2018. godinu, u dijelu koji se odnosi na potrošačku jedinicu Ministarstvo vanjskih poslova.

Na 25. sjednici Odbora, 7. decembra 2017. godine, članovi Odbora su razmotrili i jednoglasno podržali Predlog zakona o potvrđivanju Dodatnog protokola 4 Sporazuma o izmjeni i pristupanju Centralnoevropskom sporazumu o slobodnoj trgovini i Dodatnog protokola 5 Sporazuma o izmjeni i pristupanju Centralnoevropskom sporazumu o slobodnoj trgovini. Odbor je razmotrio informaciju o realizaciji zaključaka sa Kontrolnog saslušanja direktora Uprave za dijasporu Predraga Mitrovića na temu: „Aktivnosti Uprave za dijasporu na polju realizacije vladine politike saradnje sa iseljenicima“. Takođe, donesena je odluka o formiranju Grupe prijateljstva Skupštine Crne Gore sa Parlamentom Palestine.

3.2 Nadzorna uloga Odbora

Mehanizmi parlamentarnog nadzora poput konsultativnih i kontrolnih saslušanja doprinose razvoju jedne od temeljnih uloga predstavničkog tijela, a to je njena sposobnost da bude stvarna ravnoteža i kontrola izvršne vlasti. U skladu sa Ustavnom nadležnošću Odbora kada je u pitanju saslušanje kandidata za ambasadore i šefove drugih diplomatskih predstavništava u inostranstvu, Odbor daje mišljenje na predlog Vlade, a takođe organizuje i kontrolna saslušanja, radi pribavljanja informacija i stručnih mišljenja o pojedinim pitanjima iz svog djelokruga, kao i o pojedinim pitanjima od javnog značaja iz okvira svojih nadležnosti. Tokom 2017. godine Odbor za međunarodne odnose i iseljenike je održao **šest konsultativnih i jedno kontrolno saslušanje**.

3.2.1 Konsultativna saslušanja

Na 10. sjednici, koja je održana 30. juna 2017. godine, Odbor je dao pozitivno mišljenje na predlog Vlade Crne Gore da Sanja Vlahović bude izabrana za izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Crne Gore u Republici Italiji, na rezidentnoj osnovi sa sjedištem u Rimu.

Odbor je na 11. sjednici, 30. juna 2017. godine, dao pozitivno mišljenje na predlog Vlade da Vujica Lazović bude izabran za izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Crne Gore u Republici Sloveniji, na rezidentnoj osnovi sa sjedištem u Ljubljani.

Odbor je na 14. sjednici, održanoj 21. septembra 2017. godine, dao pozitivno mišljenje na predlog Vlade da Miodrag Vlahović bude izvanredni i opunomoćeni ambasador Crne Gore pri Svetoj Stolici i Suverenom Malteškom Redu, na rezidentnoj osnovi sa sjedištem u Rimu.

Na 18. sjednici, koja je održana 26. oktobra 2017. godine, Odbor je dao pozitivno mišljenje na predlog Vlade da Ramiz Bašić bude izabran za izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Crne Gore u Ruskoj Federaciji, na rezidentnoj osnovi sa sjedištem u Moskvi.

Na 19. sjednici, održanoj 26. oktobra 2017. godine, Odbor je dao pozitivno mišljenje na predlog Vlade Crne Gore da Željko Perović bude izabran za izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Crne Gore u Republici Austriji, na rezidentnoj osnovi sa sjedištem u Beču.

Odbor je na 20. sjednici, 26. oktobra, dao pozitivno mišljenje na predlog Vlade da Snežana Radović bude izabrana za izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Crne Gore u Republici Bugarskoj, na rezidentnoj osnovi sa sjedištem u Sofiji.

Povodom svih navedenih predloga za imenovanje izvanrednih i opunomoćenih ambasadora, Odbor za međunarodne odnose i iseljenike je dao pozitivno mišljenje i o istom zvaničnim putem informisao Predsjednika Crne Gore.

3.2.2 Kontrolna saslušanja

Na 12. sjednici, koja je održana 21. jula 2017. godine, Odbor je održao **kontrolno saslušanje direktora Uprave za dijasporu** Predraga Mitrovića, na temu: „Aktivnosti Uprave za dijasporu na polju realizacije vladine politike saradnje sa iseljenicima“. Kontrolno saslušanje je održano na osnovu Odluke Odbora za međunarodne odnose i iseljenike donesene na sedmoj sjednici, održanoj 24. maja 2017. godine. Izvještaj sa kontrolnog saslušanja, sa Predlogom zaključka u devet tačaka, Odbor je predložio Skupštini Crne Gore shodno članu 77 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore:

ZAKLJUČAK:

- I Naglašava se neophodnost uključivanja Odbora za međunarodne odnose i iseljenike u sve važne aktivnosti koje sprovodi Uprava za dijasporu, te da je potrebno učiniti dodatne napore na intenziviranju saradnje svih nadležnih subjekata u ovoj oblasti;
- II Ističe se potreba za pojačanom koordinacijom i sinhronizacijom aktivnosti koje sprovode Vlada Crne Gore, Skupština Crne Gore kroz matični Odbor za pitanja

- saradnje sa iseljenicima, kao i Uprava za dijasporu kao ključni i najodgovorniji organ za realizaciju državne politike u ovoj oblasti;
- III Izražava se očekivanje da će Uprava za dijasporu ažurnije pristupiti planiranom jačanju kadrovskih kapaciteta, te da će se, kroz popunjavanje sistematizovanih i slobodnih radnih mjesta, doprinijeti većoj efikasnosti i kvalitetnijem radu;
 - IV Poziva se Ministarstvo vanjskih poslova Vlade Crne Gore, da putem diplomatsko-konzularnih predstavništva Crne Gore u inostranstvu, u okviru svojih nadležnosti, poseban akcenat stavi na saradnju sa iseljeničtvom, te da upravo naša DKP mreža bude prvi i najdostupniji kontakt iseljenika sa matičnom državom;
 - V Iskazana je potreba za uključivanjem predstavnika Odbora u rad Komisije za dodjelu nagrada iseljenicima i iseljeničkim organizacijama;
 - VI U cilju jačanja transparentnosti rada Uprave, naglašava se potreba za aktiviranjem i ažuriranjem internet stranice Uprave za dijasporu, kao važnog sredstva za informisanje građana o aktivnostima, projektima i politici Vlade na polju saradnje sa iseljenicima;
 - VII Izraženo je očekivanje da će u narednom periodu Uprava za dijasporu intenzivirati komunikaciju sa Ministarstvom vanjskih poslova, s ciljem rješavanja problema u funkcionisanju Uprave koji su se javljali u prethodnom periodu;
 - VIII Ukazujući da zabrinjava pojava multipliciranja udruženja iseljenika koja po svom članstvu nijesu brojna, iskazana je neophodnost sinergetskog djelovanja naših iseljenika u inostranstvu i potreba za formiranjem krovnih udruženja, čemu treba da doprinese i intenzivna aktivnost Uprave za dijasporu;
 - IX Održavanje kontrolnog saslušanja bilo je neophodno i veoma korisno, te je predstavljalo priliku da se članovi Odbora za međunarodne odnose i iseljenike na ovaj način detaljnije upoznaju sa aktivnostima i radom Uprave za dijasporu.

Na 25. sjednici, održanoj 7. decembra 2017. godine, Odbor za međunarodne odnose i iseljenike je razmotrio **informaciju o realizaciji zaključaka sa Kontrolnog saslušanja** direktora Uprave za dijasporu Predraga Mitrovića, na temu: “Aktivnosti Uprave za dijasporu na polju realizacije vladine politike saradnje sa iseljenicima”.

IV MEĐUNARODNA SARADNJA

Međunarodna saradnja Odbora, koju ostvaruje na temelju poslovnčkih nadležnosti, od izuzetnog je značaja za sveukupan učinak parlamentarne diplomatije Skupštine Crne Gore. Uspostavljanjem, razvijanjem i njegovanjem odnosa sa drugim parlamentima i međunarodnim parlamentarnim organizacijama i strukturama, obavlja se veoma značajna funkcija parlamenta, koja bilježi sve veću uključenost predstavničkih tijela na globalnom nivou.

Saradnja koju radno tijelo Skupštine nadležno za vanjske poslove sprovodi na međunarodnom planu, dominantno podrazumijeva uspostavljanje novih i učvršćivanje postojećih oblika

Odbor za međunarodne odnose i iseljenike

...sarađuje i razmjenjuje iskustva sa odgovarajućim radnim tijelima u drugim parlamentima i međunarodnim institucijama, osnivanjem zajedničkih tijela, grupa prijateljstava, preduzimanjem zajedničkih akcija, usaglašavanjem stavova o pitanjima od zajedničkog interesa;

Član 42 Poslovnika Skupštine Crne Gore

međunarodne saradnje, kako na bilateralnoj tako i na multilateralnoj osnovi. Naše radno tijelo sarađuje sa parlamentima drugih država i njihovim odgovarajućim radnim tijelima, parlamentarnim skupštinama i odgovarajućim radnim tijelima parlamentarnih skupština međunarodnih organizacija i drugim međunarodnim strukturama, posjetama delegacija ili poslanika, odnosno prijemom parlamentarnih delegacija i stranih parlamentaraca, učešćem na međunarodnim skupovima, razmjenom informacija, osnivanjem grupa prijateljstva i kroz druge oblike saradnje.

4.1 Bilateralne aktivnosti

U okviru bilateralne saradnje Odbor ostvaruje aktivnosti neposredno sa radnim tijelima drugih parlamenata ali i kroz grupe prijateljstava koje osniva sa drugim parlamentima što predstavlja dodatni impuls sveukupnoj međunarodnoj komponenti njegove nadležnosti. Na bilateralnoj osnovi realizuju se posjete stranih parlamentarnih delegacija i parlamentaraca u Skupštini Crne Gore, kao i posjete poslanika i delegacija Skupštine Crne Gore drugim državama.

4.1.1 Bilateralni sastanci

- ◆ Predsjednik Odbora **Andrija Nikolić** održao je sastanak sa ambasadorom Republike Albanije u Crnoj Gori **Nj. E. Eernalom Filjom**, 19. januara. Nikolić je istakao je da snažan impuls odnosima dvije države daju zajednički evropski i evroatlantski ciljevi, ali i saradnja u okviru

regionalnih inicijativa. Ambasador Filjo istakao je da dvije zemlje imaju dobre odnose o čemu svjedoče mnogobrojne uzajamne posjete na najvišem nivou, uz napomenu da se odnosi svakodnevno unapređuju kroz kontinuiranu saradnju. Na sastanku bilo je riječi i o planiranoj posjeti delegacije Odbora za vanjsku politiku parlamenta Republike Albanije Skupštini Crne Gore.

- ◆ Predsjednik Odbora **Andrija Nikolić** sastao se sa ambasadorom Republike Kosovo u Crnoj Gori **Nj. E. Skenderom Durmišijem**, 19. januara. Istaknuto je da zajednička odluka o podizanju diplomatskih odnosa na ambadorski nivo ukazuje na izgrađeno povjerenje i obostranu posvećenost izgradnji dobrosusjedskih odnosa. Tokom sastanka predsjednik Nikolić posebno je potencirao značaj ustavnog priznanja crnogorske nacionalne manjine na Kosovu. Ambasador Durmiši prenio je poziv predsjedniku Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Skupštine Crne Gore da učestvuje na Konferenciji predsjednika Odbora za vanjske poslove zemalja Evrope i Balkana, koja će se održati u Prištini, u februaru 2017. godine.
- ◆ Predsjednik Odbora **Andrija Nikolić** održao je sastanak sa ambasadorom Republike Mađarske u Crnoj Gori **Nj. E. Kristijanom Pošom** (*Krisztian Posa*), 7. februara. Na sastanku je inicirano održavanje radnog sastanka novoizabranih članova Odbora za međunarodne odnose i iseljenike sa ambasadorima NATO država. Ambasador Poša izrazio je očekivanje da će proces ratifikacije Protokola o pristupanju NATO biti okončan do sredine 2017. godine. On je takođe istakao veoma dobro saradnju spoljnopolitičkih odbora dva parlamenta u prethodnim sazivima, uz nadu da će dobra saradnja biti nastavljena.
- ◆ Odbor za međunarodne odnose i iseljenike održao je **sastanak sa rezidentnim diplomatskim predstavnicima NATO država**, 16. februara. Sastanku je prisustvovao predsjednik Skupštine Crne Gore **Ivan Brajović**, nacionalni koordinator za NATO **Dragan Pejanović**, kao i **predstavnici 13 ambasada**, država članica Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora. Uz konstataciju da smo na korak od članstva u NATO, predsjednik Brajović je kazao da za ostvarivanje ovog ključnog spoljnopolitičkog cilja nijesu zaslužni samo državni organi Crne Gore koji su posvećeno radili na dostizanju standarda i ispunjavanju neophodnih kriterijuma, već i države članice NATO, koje Crnoj Gori pružaju konstantnu podršku i ohrabrenje na tom putu. Nikolić je izrazio zadovoljstvo dinamikom odvijanja procesa ratifikacije i istakao činjenicu da samo još četiri države treba da ratifikuju pristupni protokol, a da nakon toga Odbor i Skupština spremno dočekuju obavezu koja će ubrzo biti na dnevnom redu.
- ◆ Predsjednik Odbora **Andrija Nikolić** sastao se sa predsjednikom Parlamenta Hesena **Norbertom Kartmanom**, u okviru njegove zvanične posjete Crnoj Gori, 2. marta. Sastanku,

© Photo: Skupština Crne Gore

čiji je domaćin bio predsjednik Skupštine Crne Gore **Ivan Brajović**, prisustvovao je i predsjednik Odbora za evropske integracije **Adrijan Vuksanović**.

- ◆ Predsjednik Odbora **Andrija Nikolić** primio je ambasadora Rumunije **Nj. E. Ferdinanda Nagija** (*Ferdinad Nagy*), 7. marta. Tom prilikom ambasador je saopštio da će Rumunija nastaviti da podržava Crnu Goru na njenom evropskom putu, kao i u finalnoj fazi integracija u NATO. Sagovornici su ocijenili da su odnosi dvije države prijateljski, uz obostrano iskazan interes da se ti odnosi dodatno unapređuju na polju ekonomije ali i jačanjem parlamentarne saradnje putem grupa prijateljstva koje će promovisati dobre odnose na svim nivoima.
- ◆ Predsjednik Odbora **Andrija Nikolić** održao je sastanak sa ambasadoricom Republike Poljske u Crnoj Gori **Nj. E. Irenom Tatažinjskom**, 14. marta. Sagovornici su izrazili zadovoljstvo zbog odličnih političkih odnosa dvije države, ali i zbog sve snažnijeg prisustva poljskih investitora u Crnoj Gori, koji realizuju nekoliko značajnih projekata u našoj zemlji. Nikolić i Tatažinjska su se saglasili da postoji još prostora da se odnosi unapređuju, i to na polju ekonomije, turizma, poljoprivrede i kulture, a dodatni zamah saradnji očekuje se od međuparlamentarnih grupa prijateljstva, čije je formiranje u finalnoj fazi.
- ◆ U okviru zvanične posjete predsjednika Parlamentarne skupštine Savjeta Evrope **Pedra Agramunta** Crnoj Gori, održan je sastanak sa Odborom za međunarodne odnose i iseljenike, 16. marta. Sastanku su, pored predsjednika Odbora **Andrije Nikolić**, prisustvovali **Nada Drobnyak**, **Halil Duković**, **Luid Škrelja**, **Dragutin Papović** i **Miloš Nikolić**. Predsjednik Odbora je bio i domaćin radnom ručku za predsjednika Parlamentarne skupštine Savjeta Evrope koji je organizovan 17. marta, a kome je prisustvovao poslanik **Nikola Rakočević**.
- ◆ Predsjednik Odbora **Andrija Nikolić** susreo se sa ambasadorom Republike Italije u Crnoj Gori **Nj. E. Vincencom del Monakom**, 6. aprila. Sagovornici su izrazili zadovoljstvo zbog odličnih političkih odnosa dvije države, ali i zbog sve snažnijeg prisustva italijanskih investitora u Crnoj Gori, koji realizuju nekoliko značajnih projekata u našoj zemlji. Na sastanku je dogovorena posjeta Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Skupštine Crne Gore, Odboru za spoljne poslove Senata Republike Italije.
- ◆ Predsjednik Odbora **Andrija Nikolić** održao je sastanak sa ambasadoricom Republike Litvanije u Crnoj Gori **Nj. E. Rasom Kairiene**, 12. aprila. Ambasadorica Kairiene je čestitala na evidentnom napretku i dostignućima Crne Gore, te istakla da se male zemlje bolje međusobno razumiju i prepoznaju benefite integracionih procesa budući da su više izložene bezbjednosnim rizicima. Ona je ukazala na potrebu bliže saradnje Crne Gore i Litvanije na svim nivoima, kao i započinjanja konkretnih projekata podrške u cilju uspješnog nastavka evropskog puta Crne Gore. Nikolić je izrazio interesovanje za razmjenom iskustva sa Odborom za spoljne poslove Parlamenta Litvanije, budući da dva odbora dijele brojne sličnosti, naročito u odnosu na saradnju sa iseljenicima i njihovim organizacijama.

- ◆ Predsjednik Odbora **Andrija Nikolić** sastao se sa šefom Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori **Nj. E. Aivom Oravom**, 19. aprila. Sagovornici su, pored aktuelne političke situacije, razmijenili mišljenja o predstojećim izazovima u procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Nikolić je ukazao na važnost kontinuiteta politike otvorenih vrata i zahvalio na podršci koju Evropska unija pruža Crnoj Gori u ispunjavanju obaveza iz evropske agende.
-
- ◆ Predsjednik Odbora **Andrija Nikolić** održao je sastanak sa ambasadorom Slovačke Republike u Crnoj Gori **Nj. E. Romanom Hlobenom**, 21. aprila. Sastanak je organizovan u susret konferenciji predsjednika parlamenata Evropske unije, koja će biti održana u Bratislavi 23. i 24. aprila, na kojoj će u okviru crnogorske delegacije na čelu sa predsjednikom Skupštine Crne Gore Ivanom Brajovićem učestvovati i predsjednik Odbora Nikolić, koji će imati i niz bilateralnih susreta.
 - ◆ Predsjednik Odbora **Andrija Nikolić** susreo se sa ambasadorom Palestine u Crnoj Gori **Nj. E. Rabi Alhantulijem**. Ambasador Palestine je pohvalio vidan progres koji je Crna Gora ostvarila na putu ispunjavanja svojih strateških ciljeva - evropskih i evroatlantskih integracija, uz ocjenu da je Crna Gora učvrstila multietnički sklad i unutrašnju stabilnost i ostvarila ozbiljan napredak na ekonomskom planu. Sagovornici su istakli važnost snaženja parlamentarne saradnje između dvije države kroz formiranje grupa prijateljstava, što predstavlja dodatan podstrek uspostavljanju i intenziviranju parlamentarnih, ekonomskih i sveukupnih državnih odnosa Crne Gore i Palestine.
 - ◆ Predsjednik Odbora **Andrija Nikolić** primio je ambasadora Gruzije u Crnoj Gori, sa sjedištem u Budimpešti, **Nj. E. Zazu Kandelakija**, 11. maja. Zajednički je ocijenjeno da su Crna Gora i Gruzija prijateljske države, koje dijele iste evropske i evroatlantske ciljeve. Ambasador Kandelaki je naglasio da će iskustvo Crne Gore u procesima ulaska u EU i NATO, ujedno poslužiti i Gruziji koja, takođe, ima jasne političke aspiracije i neupitno opredjeljenje prema zapadnim vrijednostima.
 - ◆ Predsjednik Odbora **Andrija Nikolić** susreo se sa ambasadorom Hrvatske u Crnoj Gori **Nj. E. Veselkom Grubišićem**, 16. maja. Ambasador Grubišić je istakao da se Republika Hrvatska snažno zalaže za ubrzani napredak Crne Gore u pregovorima sa Evropskom unijom uz napomenu da će Hrvatska nastaviti da bude aktivan promoter vitalnih interesa naše države na svim važnim adresama u Briselu. Nikolić i Grubišić su se saglasili da otvorena pitanja koja postoje ne mogu predstavljati prepreku na daljem putu jačanja dobrosusjedskih odnosa i da ih treba rješavati konstruktivnim pristupom, kako bi krajnji ishod bio temelj za stabilnu i sigurnu budućnost ove dvije države. Tokom sastanka dogovorena je uzajamna posjeta dva

spoljnopolitička odbora, što će predstavljati dodatni podstrek svestranijoj i intenzivnijoj međuparlamentarnoj saradnji Crne Gore i Republike Hrvatske.

- ◆ Predsjednik Odbora **Andrija Nikolić** sastao se sa ambasadorom Republike Turske u Crnoj Gori **Nj. E. Serhatom Galipom**, 17. maja. Na sastanku je ocijenjeno da će prijateljski odnosi Crne Gore i Turske biti učvršćeni formalnim savezništvo unutar NATO Alijanse. Iskazana je potreba za intenziviranjem parlamentarne saradnje, na nivou parlamentarnih odbora kao i međuparlamentarnih grupa prijateljstva.
- ◆ Predsjednik Odbora **Andrija Nikolić** održao je sastanak sa ambasadorom Republike Slovenije u Crnoj Gori **Nj. E. Mitjom Močnikom**, 18. maja. Ambasador Močnik je istakao da Slovenija snažan podržava Crnu Goru u pogledu njenog daljeg razvoja i prosperiteta uz ocjenu da će nastaviti sa pružanjem ekspertske pomoći u procesu ispunjavanja uslova za članstvo u EU. Nikolić je zahvalio ambasadoru Močniku na snažnoj podršci koju je Slovenija, kao kontakt zemlja Crne Gore za NATO, pružila u predpristupnoj fazi evrointegracija.
- ◆ Predsjednik Odbora **Andrija Nikolić** sastao se sa ambasadorom Narodne Republike Kine u Crnoj Gori **Nj. E. Cui Dživeiom**, 24. maja. Tradicionalno prijateljske odnose Crne Gore i Kine prate praktične mjere koje se ogledaju u kontinuiranoj finansijskoj pomoći crnogorskoj ekonomiji, konstatovano je na sastanku. Ambasador Dživei potvrdio je zadovoljstvo odnosima dvije države na političkom i ekonomskom planu, visoko ocijenivši dosadašnji napredak Crne Gore. Ambasador je najavio snažniju promociju investicionih i turističkih potencijala Crne Gore u Kini, što će pojačati prisustvo kineskih investitora i turista.
- ◆ U okviru posjete delegacije Senata Republike Češke, predsjednik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike **Andrija Nikolić** i predsjednik Odbora za evropske integracije **Adrijan Vuksanović**, organizovali su radni ručak za delegaciju, 7. juna. Delegaciju Senata Češke činili su predsjednik Odbora za vanjske poslove, odbranu i bezbjednost **František Bublanić**, zamjenik predsjednika Odbora **Tomaš Jirsa**, zamjenik predsjednika Odbora **Zdenek Brož**, član Odbora **Lubomir Franc**, predsjednik Odbora za Evropsku uniju **Vaclav Hampl**, zamjenik predsjednika Odbora **Jaroslav Doubrava**, zamjenik predsjednika Odbora **Vladimir Plaček**, član Odbora **Libor Mihalek**.
- ◆ Predsjednik Odbora **Andrija Nikolić** primio je šefa Diplomatske misije Republike Azerbejdžan u Crnoj Gori **Anara Adžamova**, 22. juna. Posebna pažnja bila je posvećena najznačajnijem azerbejdžanskom investicionom angažmanu - projektu Potro Novi, koji predstavlja najveću inostranu investiciju Azerbejdžana van energetskog sektora. Imajući u vidu da u Parlamentu Azerbejdžana postoji Grupa za

© Photo:Skupština Crne Gore

međuparlamentarne odnose sa Crnom Gorom, sagovornici su razmijenili mišljenja u pravcu unapređenja parlamentarnih odnosa putem ove jedinstvene forme bilateralne saradnje, kao i preko parlamentarnih radnih tijela.

- ◆ Predsjednik Odbora **Andrija Nikolić** boravio je u službenoj posjeti Republici Italiji, gdje se susreo sa predsjednikom Odbora za spoljne poslove Senata **Pjerom Ferdinandom Kazinijem** (*Pier Ferdinando Casini*), od 26. do 27. juna. Tokom susreta je ocijenjeno da je za Italiju i Crnu Goru, od velike je važnosti da zajedno rade na crnogorskom članstvu u Evropskoj uniji. Prema riječima Kazinija, Italija želi više stabilnosti na Balkanu, jer smatra, da ukoliko Balkan nije stabilan i nije demokratski, onda Italija i Evropa mogu trpjeti negativne posljedice. Kazini je saopštio Nikoliću da je stabilna i jaka Crna Gora potrebna Evropi, te da

je u tom smislu neophodno da se crnogorska opozicija vrati u Parlament. U apelu opoziciji, Kazini je podsjetio da imaju pravo da budu u nesaglasju sa Vladom i da prigovaraju regularnosti izbora, ali da to rade u Parlamentu, jer tako funkcioniše demokratija. U Italiji se vlade smjenjuju, ali Parlament ostaje, i zato je, tvrdi Kazini, prisustvo u Skupštini od fundamentalne važnosti. Nikolić je zahvalio senatoru Kaziniju na snažnoj podršci koju Italija pruža Crnoj Gori na polju integracije crnogorskog društva u razvijenu evropsku zajednicu. Nikolić je istakao da je Crna Gora prozor Evrope prema Zapadnom Balkanu, i da su u tom smislu velika očekivanja naše države od predstojećeg samita balkanske šestorke u Trstu. Nikolić je uputio poziv Kaziniju da posjeti Crnu Goru, što je predsjednik Odbora za spoljne poslove italijanskog Senata prihvatio i najavio dolazak.

- ◆ Predsjednik Odbora **Andrija Nikolić** primio je ambasadora Republike Irske u Crnoj Gori, sa sjedištem u Budimpešti, **Nj. E. Peta Kelija** (*Pat Kelly*), 30. juna. Nikolic i Keli su se saglasili da je potrebna pojačana politička prisutnost Evropske unije u zemljama Zapadnog Balkana, kao jaka podrška evropskoj perspektivi i jasan signal budućnosti Evrope. Ambasador je istakao da Irska izuzetno vrednuje ostvareni napredak Crne Gore u evropskim integracijama i nedvosmisleno je posvećena ideji proširenja, posebno na zemlje Zapadnog Balkana.
- ◆ Predsjednik Odbora **Andrija Nikolić** održao je sastanak sa novoimenovanom ambasadoricom Ujedinjenog Kraljevstva u Crnoj Gori Nj. E. Alison Kemp, 3. jula. Iako se nalazi u procesu izlaska iz Evropske unije, Ujedinjeno Kraljevstvo će prema riječima ambasadorke Kemp, i dalje biti snažan partner Uniji, ali i zemljama regiona na evropskom putu. U prilog tome je i najavljena organizacija samita zemalja Zapadnog Balkana u Londonu 2018. godine, čime se učvršćuje politička podrška evropskoj budućnosti ovog regiona. Nikolić

je zahvalio na kontinuiranoj podršci zvaničnog Londona, u svim etapama novije političke istorije Crne Gore.

- ◆ Predsjednik Odbora **Andrija Nikolić** sastao se sa ambasadoricom Sjedinjenih Američkih Država u Crnoj Gori **Nj. E. Margaret En Ueharom**, 10. avgusta. Uz zahvalnost ambasadorici Ueahari, na kontinuiranoj podršci koju je Crna Gora imala od Sjedinjenih Američkih Država, Nikolić je izrazio očekivanje da će nedavna posjeta američkog potpredsjednika Crnoj Gori i jasnoća poslatih poruka, biti dodatni impuls svim progresivnim snagama u zemlji i regionu, da se još snažnije angažuju na promociji vrijednosti demokratije i vladavine prava, što je mapa puta, do kvalitetnijeg i pravednijeg životnog i radnog ambijenta.
- ◆ Predstavnici Odbora za međunarodne odnose i iseljenike, Odbora za evropske integracije i Odbora za bezbjednost i odbranu održali su sastanak sa delegacijom Državnog zbora Republike Slovenije, 11. septembra. Sastanku su ispred Odbora prisustvovali **Andrija Nikolić** i **Dragutin Papović**.
- ◆ Predsjednik Odbora **Andrija Nikolić** primio je generalnog direktora Direkcije za tursku dijasporu i srodne zajednice **Mehmeta Kosea** (*Mehmet Köse*), 15. septembra. Sastanku su prisustvovali ambasador Republike Turske u Crnoj Gori **Nj. E. Serhat Galip**, direktor Odjeljenja za kulturu i društvene odnose Memet Kilić, koordinatorka za balkanske države Sevilaja Unal (*Sevila Unal*) i ekspert u Direkciji za tursku dijasporu i srodne zajednice Ismail Jildiz (*Ismail Yildiz*). Direktor Direkcije za tursku dijasporu i srodne zajednice Mehmet Kose izrazio je zadovoljstvo povodom susreta, naglasivši da se jačanje bilateralne saradnje između Crne Gore i Republike Turske ogleda i kroz saradnju matice sa njenom dijasporom te da se u skladu sa praksom u parlamentima regiona, i u Velikoj Narodnoj Skupštini Republike Turske planira osnivanje posebnog Odbora koji bi se bavio pitanjima saradnje sa dijasporom. Tokom sastanka, Nikolić i Kose razgovarali su i o konkretnim aktivnostima, iskustvima i dobroj praksi u oblasti saradnje sa dijasporom.
- ◆ Predsjednik Odbora **Andrija Nikolić** primio je ambasadoricu Republike Austrije u Crnoj Gori **Nj. E. Anu Janković**, 28. septembra. Austrija će nastaviti da bude jedan od najagilnijih zagovornika proširenja Evropske unije po principu „regate“ i ostvarenih rezultata zemalja kandidata, kazala je ambasadorica Janković. Konstatujući da su evropske integracije i Zapadni Balkan uvijek u fokusu austrijske spoljne politike, Nikolić je izrazio zahvalnost na kontinuiranoj podršci koju Austrija pruža u procesu evropskih integracija i prepoznavanju leaderske uloge koju Crna Gora ima u regionalnoj regati pristupanja Evropskoj uniji. Sagovornici su se saglasili da pored svih uspjeha na evropskom integracionom putu, Crna Gora treba da nastavi sa jačanjem vladavine prava i

snaženjem institucija. U tom smislu Nikolić je izrazio očekivanje da će Austrija nastaviti da podržava reformske procese Crne Gore koji će biti krunisani ispunjavanjem najvažnijeg vanjsko-političkog prioriteta, ulaska u Evropsku uniju.

- ◆ Predsjednik Odbora **Andrija Nikolić** boravio je u službenoj posjeti Kraljevini Belgiji, na poziv predsjednika belgijske parlamentarne Grupe prijateljstva sa Crnom Gorom, **Davidom Gertsom** (*David Geerts*), 23. oktobra. Pored sastanka sa Gertsom, Nikolića je primio predsjednik Odbora za spoljne poslove Predstavničkog doma Kraljevine Belgije **Dirk Van der Malen** (*Dirk Van der Maelen*). Na sastanku je razgovarano o neophodnosti zadržavanja fokusa Evropske unije na region Zapadnog Balkana, ali i o važnosti nastavka sprovođenja principa proširenja Unije, na osnovu sopstvenih učinaka i postignutih rezultata. Van der Malen je mišljenja da Crna Gora kao zemlja kandidat koja je otvorila 28 pregovaračkih poglavlja, kuca na briselska vrata, uz uvjerenje da unutrašnji izazovi sa kojima je suočena EU, neće poremetiti politiku proširenja i integraciju zemlje koja je lider evropskog integracionog procesa. Nikolić se tokom boravka u Briselu sastao i sa predsjednikom belgijske parlamentarne Grupe prijateljstva sa Skupštinom Crne Gore, Dejvidom Gertsom. Gerts je tokom sastanka podsjetio i na veoma uspješnu posjetu Crnoj Gori koju je grupa na čijem je čelu ostvarila tokom 2015. godine, uz očekivanje da će se uskoro realizovati uzvratna posjeta crnogorske Grupe prijateljstva, te da će među članovima delegacije biti i predstavnici opozicionih političkih partija. Sastancima u Briselu prisustvovao je i ambasador Crne Gore u Kraljevini Belgiji **Vladimir Radulović**. Sastanke je pratio v.d. sekretara Odbora **Jasmin Bojadžić**.

- ◆ Na poziv Odbora za međunarodne odnose i iseljenike, delegacija Odbora za spoljne poslove i emigraciju Senata Republike Italije, koju su činili zamjenik predsjednika Odbora senator **Paolo Korsini** (*Paolo Corsini*) i **Vito Petroćeli** (*Vito Petrocelli*), boravila je u zvaničnoj posjeti Crnoj Gori od 1. do 3. novembra 2017. godine. Na sastanku sa domaćinom, Odborom za

međunarodne odnose i iseljenike, senator Korsini je naglasio da Italija cijeni napore i rezultate koje Crna Gora ostvaruje kao lider na putu integracije u Evropsku uniju, i otvoreno i snažno izražava podršku vrednovanju pojedinačnih dostignuća zemalja Zapadnog Balkana, te se zalaže za sprovođenje principa regate. Korsini je istakao i važnost parlamentarne diplomatije koju sprovode odbori za spoljne poslove, naglašavajući da ona

kao manje formalna omogućava direktnije i otvorenije susrete, te otvara novu perspektivu i dodatan prostor saradnji u brojnim oblastima. Korsini je takođe iskazao želju da Italija bude opet lider po broju i iznosu stranih investicija, čemu u narednom periodu, kako kaže, treba posvetiti posebnu pažnju. Na sastanku dva odbora, sagovornici su izrazili zadovoljstvo činjenicom da dvije zemlje grade dinamičnu parlamentarnu saradnju, te da intenzitet te saradnje treba nastaviti produbljivanjem odnosa dva spoljnopolitička odbora, posebno definisanjem konkretnih modela saradnje. Pored predsjednika Odbora **Andrije Nikolića**, sastanku su prisustvovali članovi **Nada Drobnjak**, **Luid Škrelja** i **Miloš Nikolić**. Sastanku je takođe prisustvovao i ambasador Republike Italije u Crnoj Gori **Nj. E. Vincenzo del Monako**.

- ◆ U okviru posjete Grupe prijateljstva Parlamenta Irana sa Skupštinom Crne Gore na čelu sa predsjednicom Grupe **Parvaneh Salahšuri** (*Parvaneh Salabshouri*), od 2. do 5. novembra, održan je sastanak sa Odborom za međunarodne odnose i iseljenike. **Andrija Nikolić** je istakao da veoma cijeni inicijativnost iranske Grupe prijateljstva za susretima sa crnogorskim zvaničnicima što ukazuje na spremnost iranske strane za intenziviranjem saradnje na mnogim poljima. Nikolić je ocijenio da Crna Gora i Iran imaju stabilne i prijateljske bilateralne odnose te u tom pravcu izrazio uvjerenje da će zvanične posjete visokih zvaničnika u bliskoj budućnosti ojačati političke, ekonomske i kulturne odnose. Sagovornici su se saglasili da nizak nivo robne razmjene, saradnje u oblasti turizma, energetike i kulture, upravo predstavljaju dodatni izazov koji će podstaći vlade dvije države da konkretnim projektnim idejama stvore pretpostavke za snaženje međudržavnih odnosa. Sastanku su prisustvovali članica Odbora **Nada Drobnjak** i članovi **Halil Duković**, **Miloš Nikolić** i **Ervin Ibrahimović**.
- ◆ Predsjednik Odbora **Andrija Nikolić** održao je sastanak sa novoimenovanim ambasadorom Češke Republike u Crnoj Gori **Nj. E. Karelom Urbanom**, 13. novembra. Predsjednik Odbora Nikolić ukazao je na važnost kontinuiteta politike otvorenih vrata i zadržavanja regata pristupa proširenju EU, te zahvalio na podršci koju Češka Republika pruža Crnoj Gori u ispunjavanju obaveza iz evropske agende. Ambasador Urban je naglasio da je Češka Republika aktivan podržavalac Crne Gore u pogledu njenog daljeg razvoja i prosperiteta uz ocjenu da će nastaviti sa pružanjem ekspertske pomoći u procesu ispunjavanja uslova za realizaciju strateškog cilja državne politike - članstva u EU. Urban je takođe kazao da je stav Češke jasan po pitanju neophodnosti prekida bojkota od strane opozicije i njihovog učešća u redovnim parlamentarnim aktivnostima. Sagovornici su ocijenili da su odnosi dvije države prijateljski, uz obostrano iskazan interes da se isti dodatno unapređuju na polju ekonomije,

konkretno energetike, ali i jačanjem parlamentarne saradnje, čemu će snažan doprinos dati i posjeta delegacije Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Češkoj, koja će biti realizovana početkom 2018. godine.

- ◆ Predsjednik Odbora **Andrija Nikolić** održao je sastanak sa ambasadorom Republike Grčke u Crnoj Gori **Nj. E. Sotiriosom Atanasijuom** (*Sotirios Athanassiou*), 17. novembra. Nikolić je informisao ambasadora o napretku Crne Gore u realizaciji razvojnih pravaca i prioriteta, kao i o onim koji se tiču vanjske i regionalne politike. Takođe, predsjednik Odbora Nikolić zahvalio je na podršci koju Republika Grčka pruža Crnoj Gori u integracionim procesima, što potvrđuju veoma dobri bilateralni odnosi praćeni posjetama na najvišem državnom nivou. Ambasador Atanasiju pohvalio je uspješno ispunjenje strateškog prioriteta Crne Gore, ulazak u NATO, posebno naglašavajući sposobnost crnogorske državne politike da učvrsti multietnički sklad, unutrašnju stabilnost i ostvari ozbiljan napredak ne samo na putu ka Evropskoj uniji, već i na ekonomskom planu. Ambasador Atanasiju je na sastanku uputio poziv predsjedniku i članovima Odbora za međunarodne odnose i iseljenike da posjete Parlament Grčke.
- ◆ Predsjednik Odbora **Andrija Nikolić** održao je sastanak sa ambasadoricom Republike Francuske u Crnoj Gori **Nj. E. Kristin Tudik Gabori** (*Christine Toudic Gaborit*), 30. novembra. Ambasadorica Tudik je napomenula da će nedavno osnivanje Udruženja „Francusko-crnogorski poslovni krug“ osnažiti privrednu saradnju dvije države, dok će najavljeno otvaranje francuske predškolske ustanove i osnovne škole u Crnoj Gori doprinijeti privlačenju većeg broja francuskih investitora. Nikolić je podsjetio da su Francuzi najbrojniji turisti u Crnoj Gori, kad je riječ o građanima zemalja EU, uz ocjenu da postoji prostor za dalje jačanje ekonomske saradnje. Izražena je obostrana zainteresovanost za jačanje parlamentarne saradnje, pogotovo na nivou radnih tijela nadležnih za vanjske poslove.
- ◆ Predsjednik Odbora **Andrija Nikolić** održao je sastanak sa ambasadorom Republike Bugarske u Crnoj Gori **Nj. E. Mladenom Červenjakovim**, 7. decembra. Ambasador je najavio da će Bugarska tokom predsjedavanja Savjetu Evropske unije snažno zagovarati princip regate, odnosno pojedinačnog ocjenjivanja učinka zemalja kandidata, među kojima je i Crna Gora. Na sastanku je bilo riječi o planovima za predstojeće bugarsko predsjedavanje Savjetom EU, u čijem će fokusu biti evropska perspektiva Zapadnog Balkana. Predsjednik Odbora Andrija Nikolić istakao je potrebu snažnijeg prisustva Evropske unije u Crnoj Gori i regionu, te pohvalio planove Bugarske u odnosu na postavljene prioritete polugodišnjeg predsjedavanja, koje ova država preuzima od Estonije 1. januara 2018. godine. Sagovornici su razmijenili mišljenja i o perspektivama parlamentarne saradnje, te razgovarali o modelima

© Skupština Crne Gore

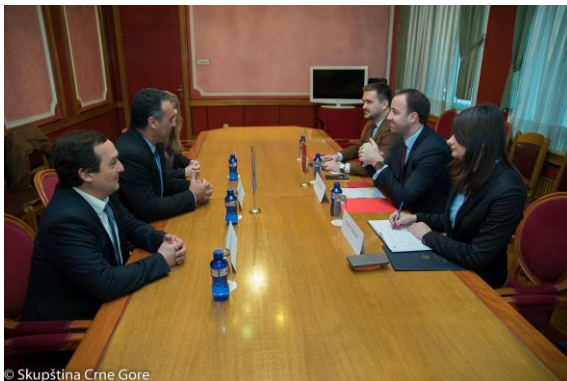

konkretnih aktivnosti na nivou skupštinskih radnih tijela i grupa prijateljstva. S tim u vezi razmatrana je i mogućnost razmjene iskustva spoljnopolitičkih odbora Skupštine Crne Gore i Narodne skupštine Republike Bugarske.

- ◆ Delegacija Odbora, na poziv predsjednika Odbora za vanjsku politiku Mira Kovača, boravila je u zvaničnoj posjeti Hrvatskom saboru, 11. i 12. decembra. Pored susreta sa domaćinom posjete i članovima Odbora za vanjsku politiku, delegacija Odbora se sastala sa potpredsjednikom Hrvatskog sabora akademikom Željkom Reinerom, Odborom za evropske poslove, Odborom za Hrvate izvan Republike Hrvatske kao i sa međuparlamentarnom Grupom prijateljstva Hrvatska – Crna Gora. Delegaciju su činili **Andrija Nikolić**, **Halil Duković**, **Dragutin Papović** i **Miloš Nikolić**. Sastancima u Zagrebu prisustvovao je i ambasador Crne Gore u Republici Hrvatskoj **Nj. E. Boro Vučinić**. Prijateljski odnosi Crne Gore i Hrvatske služe za primjer regionu i širem okruženju, a Hrvatska će unutar Evropske unije nastaviti da brani princip vrednovanja napretka svake od država kandidata prema individualnim zaslugama, zaključak je nakon održanih sastanaka delegacije Odbora sa visokim zvaničnicima Hrvatskog sabora. Delegacija je tokom zvanične posjete Hrvatskom Saboru, održala odvojene sastanke sa potpredsjednikom Hrvatskoga sabora, akademikom Željkom Reinerom, predsjednikom Odbora za vanjsku politiku Mirom Kovačem i članovima Odbora, predsjednikom Odbora za Hrvate izvan Republike Hrvatske Božom Ljubićem i članovima Odbora, članom Odbora za evropske poslove Davorom Ivom Stierom, kao i sa članovima međuparlamentarne Grupe prijateljstva Hrvatska - Crna Gora. Na bilateralnim sastancima je učestvovao v. d. sekretara Odbora **Jasmin Bojadžić**.

- ◆ Predsjednik Odbora **Andrija Nikolić** održao je sastanak sa viceguvernerom provincije Čako u Republici Argentini **Danielom Kapitanićem**, 15. decembra. Crnogorski iseljenici u Republici Argentini izuzetno su ponosni na svoje porijeklo, saopštio je viceguverner

© Skupština Crne Gore

provincije Čako u Argentini, Daniel Kapitanić. Predsjednik Odbora izrazio je zadovoljstvo što su brojni crnogorski iseljenici u Argentini uspjeli da očuvaju ideju slobodne i nezavisne Crne Gore i što sprovode značajne aktivnosti u cilju očuvanja crnogorske kulture, tradicije i jezika, među kojima se posebno izdvajaju škola crnogorskog jezika, kao i izgradnja „Crnogorske kuće“ u provinciji Čako, koja je u toku.

Sagovornici su se saglasili da postoji prostor za unapređenje saradnje u oblasti ekonomije, trgovine, turizma, poljoprivrede, nauke i kulture, za šta postoji dobra normativna osnova kroz potpisane sporazume. Takođe, iskazana je spremnost za razvoj parlamentarne saradnje dvije države, i s tim u vezi, predsjednik Odbora Andrija Nikolić najavio je podnošenje inicijative za osnivanje grupe prijateljstva Skupštine Crne Gore sa Parlamentom Argentine.

4.1.2 Grupe prijateljstva

Grupe prijateljstva predstavljaju oblik parlamentarne saradnje Skupštine Crne Gore sa parlamentima drugih država, koji ima za cilj unapređivanje parlamentarnih i međudržavnih odnosa. Formirane na osnovu uzajamno izraženih interesa dvije strane, saradnja koja se ostvaruje kroz grupe prijateljstava predstavlja dodatni impuls sveukupnoj bilateralnoj komponenti međunarodnih odnosa. Na kontinuitetu dobre prakse i ostvarenih rezultata, Skupština Crne Gore 26. saziva, u 2017. godini, formirala je 40 grupa prijateljstva. Obrazovane u cilju unapređenja odnosa između parlamenata, umrežavanjem kontakata između parlamentaraca, grupe prijateljstva pružaju efikasnu komplementarnu platformu zvaničnoj diplomatiji. Stoga, kao doprinos u sprovođenju i ostvarivanju (ciljeva) parlamentarne diplomatije, povećan broj grupa prijateljstva aktuelnog saziva u odnosu na 25. saziv, potvrda je da one danas čine jednu od temeljnih formi ostvarivanja ciljeva u međunarodnoj političkoj areni. Formiranjem grupa prijateljstva, Skupština Crna Gore ostaje posvećena parlamentarnoj diplomatiji, kao najefikasnijem i najboljem načinu učvršćivanja i poboljšanja međuparlamentarnih odnosa i saradnje sa zemljama regiona, Evrope i svijeta.

Skupština Crne Gore u 26. sazivu formirala je grupe prijateljstva sa parlamentima: Republike Albanije, Arapske Republike Egipat, Australije, Republike Austrije, Republike Azerbejdžan, Kraljevine Belgije, Republike Bjelorusije, Bosne i Hercegovine, Republike Bugarske, Češke Republike, Republike Estonije, Francuske, Gruzije, Kraljevine Holandije, Republike Letonije, Republike Litvanije, Velikog Vojvodstva Luksemburga, Republike Hrvatske, Islamske Republike Iran, Islanda, Italije, Izraela, Kraljevine Jordan, Republike Kosovo, Kuvajta, Mađarske, Republike Makedonije, Republike Malte, Savezne Republike Njemačke, Republike Poljske, Rumunije, Ruske Federacije, Sjedinjenih Američkih Država, Republike Slovenije, Slovačke Republike, Republike Srbije, Narodne Republike Kine, Ukrajine, Republike Turske i Palestine.

Predsjednici grupa prijateljstva su, po pravilu, potpredsjednici Skupštine Crne Gore, koji koordinišu radom grupe. U nastavku slijedi pregled grupa prijateljstva kojima predsjedavaju dva potpredsjednika Skupštine i jedan poslanik.

Potpredsjednik Branimir Gvozdrenović predsjednik je sljedećih grupa prijateljstva:

1. Grupa prijateljstva sa Parlamentom Austrije
2. Grupa prijateljstva sa Parlamentom Belgije

3. Grupa prijateljstva sa Parlamentom Češke
4. Grupa prijateljstva sa Parlamentom Estonije
5. Grupa prijateljstva sa Parlamentom Gruzije
6. Grupa prijateljstva sa Parlamentom Holandije
7. Grupa prijateljstva sa Hrvatskim saborom
8. Grupa prijateljstva sa Parlamentom Islanda
9. Grupa prijateljstva sa Parlamentom Izraela
10. Grupa prijateljstva sa Narodnom skupštinom Kuvajta
11. Grupa prijateljstva sa Parlamentom Letonije
12. Grupa prijateljstva sa Parlamentom Mađarske
13. Grupa prijateljstva sa Parlamentom Malte
14. Grupa prijateljstva sa Parlamentom Palestine
15. Grupa prijateljstva sa Parlamentom Poljske
16. Grupa prijateljstva sa Saveznom skupštinom Ruske Federacije
17. Grupa prijateljstva sa Kongresom Sjedinjenih Američkih Država
18. Grupa prijateljstva sa Parlamentom Slovenije
19. Grupa prijateljstva sa Narodnom skupštinom Republike Srbije
20. Grupa prijateljstva sa Svekiškim Narodnim Kongresom

Potpredsjednik Genci Nimanbugu predsjednik je sljedećih grupa prijateljstva:

1. Grupa prijateljstva sa Parlamentom Albanije
2. Grupa prijateljstva sa Parlamentom Arapske Republike Egipat
3. Grupa prijateljstva sa Parlamentom Australije
4. Grupa prijateljstva sa Narodnom Skupštinom Republike Azerbejdžan
5. Grupa prijateljstva sa Narodnom skupštinom Bjelorusije
6. Grupa prijateljstva sa Parlamentom Bosne i Hercegovine
7. Grupa prijateljstva sa Parlamentom Francuske
8. Grupa prijateljstva sa Parlamentom Irana
9. Grupa prijateljstva sa Parlamentom Italije
10. Grupa prijateljstva sa Parlamentom Jordana
11. Grupa prijateljstva sa Skupštinom Republike Kosovo
12. Grupa prijateljstva sa Parlamentom Luksemburga
13. Grupa prijateljstva sa Parlamentom Litvanije
14. Grupa prijateljstva sa Narodnim sobranjem Republike Makedonije
15. Grupa prijateljstva sa Parlamentom Savezne Republike Njemačke
16. Grupa prijateljstva sa Parlamentom Rumunije
17. Grupa prijateljstva sa Parlamentom Slovačke
18. Grupa prijateljstva sa Velikom narodnom skupštinom Republike Turske
19. Grupa prijateljstva sa Parlamentom Ukrajine

Poslanik Tarzan Milošević predsjednik je jedne grupe prijateljstva:

1. Grupa prijateljstva sa Narodnom skupštinom Republike Bugarske

- ◆ **Grupa prijateljstva sa Parlamentom Republike Makedonije** na čelu sa potpredsjednikom Skupštine Crne Gore **Gencijem Nimanbeguom** održala je sastanak sa delegacijom Parlamenta Makedonije, koju predvodi predsjednik Sobranja **Talat Džaferi**, 3. jula. Sagovornici su istakli dobre bilateralne odnose dvije države na svim nivoima, te naglasili da Crna Gora i Republika Makedonija, mogu biti primjer regionu kao zemlje bez otvorenih pitanja uz puno razumijevanje i uvažavanje. Predsjednik Džaferi je ukazao da dvije države mogu učiti iz međusobnih iskustava istakavši da se jačanje komunikacija mora intenzivirati u cilju snaženja regionalne saradnje kao ključnog faktora za mir i stabilnost Balkana. Sastanku su pored predsjednika Grupe prijateljstva prisustvovali i članovi Grupe **Mirsad Murić**, **Branka Tanasijević** i **Maja Bakrač** dok su makedonsku delegaciju, pored predsjednika Džaferija činili poslanici **Dževat Ademi** i **Maksim Dimitrievski**.

- ◆ **Grupa prijateljstva sa Velikom narodnom skupštinom Republike Turske** održala je sastanak sa ambasadorom Republike Turske u Crnoj Gori **Nj. E. Serhatom Galipom**, 7. jula. Pored predsjednika Grupe Gencija Nimanbegua i ambasadora Galipa, sastanku su prisustvovali članovi Grupe prijateljstva **Andrija Nikolić**, **Suad Numanović**, **Marija Čatović**, **Branka Tanasijević** i **Nedžad Drešević**.

Ambasador Galip istakao je da će uskoro u Velikoj narodnoj skupštini Republike Turske biti formirana nova grupa prijateljstva sa Skupštinom Crne Gore, koja će, kao i grupe iz prethodnih saziva turskog parlamenta, biti posvećena daljem unapređenju odnosa dvije države. Ističući da je Crna Gora najsajjnija tačka u regionu Zapadnog Balkana, ambasador je apostrofirao da su odnosi Crne Gore i Turske dostigli novi nivo članstvom Crne Gore u NATO Alijansi. Pored tradicionalno dobrih odnosa na političkom nivou, na sastanku je pozdravljena sve intenzivnija ekonomska saradnja Crne Gore i Republike Turske, koja je u dijelu robne razmjene, već za pet mjeseci tekuće godine dostigla prošlogodišnji nivo od oko 72 miliona evra.

© Photo Skupština Crne Gore

- ◆ **Grupa prijateljstva sa Parlamentom Izraela** susrela se sa ambasadoricom Izraela u Crnoj Gori, sa sjedištem u Beogradu, **Nj. E. Alonom Fišer-Kam** (*Alona Fisher Kamm*), 12. jula. Sagovornici su bili saglasni u ocjeni da je potrebno intenzivirati bilateralnu saradnju na najvišem nivou i izrazili očekivanje da će uskoro u Parlamentu Izraela biti formirana Grupa

prijateljstva sa Skupštinom Crne Gore, kao što je i najavljeno na sastanku. Iskazana je spremnost za intenziviranjem saradnje u oblastima ekonomije, turizma, zdravstva, odbrane, nauke, obrazovanja i sporta. Pored predsjednika Grupe prijateljstva Branimira Gvozdrenovića sastanku su prisustvovali članovi Grupe Andrija Nikolić, Daliborka Pejović, Miodrag Radunović, Jovanka Laličić i Andrija Popović.

◆ **Grupa prijateljstva sa Državnim zborom Republike Slovenije**, na čelu sa predsjednikom Grupe **Branimirom Gvozdrenovićem**, održala je sastanak sa delegacijom Državnog zbora na čelu sa predsjednikom **Milanom Brglezom**, 11. septembra.

Potpredsjednik Gvozdrenović iskazao je interesovanje za upoznavanjem dobre prakse i iskustava Državnog zbora Slovenije u izvršavanju parlamentarnih aktivnosti, koji bi bili primjenjivi i u Skupštini Crne Gore. Predsjednik Brglez je istakao da formirana Grupa prijateljstva predstavlja još jedan važan doprinos u jačanju dobrih i prijateljskih odnosa dvije države. Pored predsjednika Brgleza i potpredsjednika Gvozdrenovića sastanku su prisustvovali predsjednik i član Grupe prijateljstva sa Skupštinom Crne Gore u Državnom zboru Slovenije **Uroš Prikl** i **Tomaž Lisec**, članovi Grupe prijateljstva Skupštine Crne Gore sa Državnim zborom Slovenije **Andrija Nikolić**, **Radule Novović**, **Branko Čavor** i **Danijel Živković** kao i ambasadori **Nj. E. Vujica Lazović** i **Nj. E. Mitja Močnik**.

◆ Na sastanku predsjednika Skupštine Crne Gore **Ivana Brajovića** sa potpredsjednikom Kineske narodne političke savjetodavne konferencije Narodne Republike Kine **Ma Peihuom**, prisustvovali su članovi Grupe prijateljstva sa Svekineskim Narodnim Kongresom **Nada Drobnjak**, **Branka Tanasijević**, **Obrad Stanišić** i **Andrija Nikolić**, 25. septembra.

◆ Predsjednik Grupe prijateljstva sa Parlamentom Gruzije **Branimir Gvozdrenović** održao je sastanak sa ambasadorom Gruzije u Crnoj Gori, sa sjedištem u Budimpešti, **Nj. E. Zazom Kandelakijem**, 28. septembra. Potpredsjednik Gvozdrenović i ambasador Kandelaki razmijenili su mišljenja u vezi daljeg razvoja međudržavnih odnosa, posebno putem parlamentarnog mehanizma saradnje u okviru grupa prijateljstva koje postoje u oba parlamenta. Imajući u vidu novoformiranu Grupu prijateljstva sa Parlamentom Gruzije, potpredsjednik Gvozdrenović je istakao da su stvoreni uslovi za unaprijeđen model parlamentarne saradnje koja oslikava sveukupne dobre i prijateljske odnose sa Gruzijom. U vezi sa tim, ukazano je da rezultati saradnje grupa

© Photo: Skupština Crne Gore

prijateljstva između parlamenata mogu dati dodatni impuls i energiju ukupnim bilateralnim odnosima. Ambasador Kandelaki posebno je naglasio značaj članstva Crne Gore u NATO za Gruziju, koja teži integraciji u evroatlantsku političku i bezbjednosnu strukturu, te je ukazao na važnost razmjene informacija i iskustava crnogorskih evroatlantskih integracija. Poseban interes iskazan je za ulogu parlamenta i doprinos koji je Skupština Crne Gore pružila u procesu integracije u Sjevernoatlantski savez. Na sastanku su razmijenjena mišljenja o oblastima od zajedničkog interesa za obje zemlje, posebno iskustva koja se tiču razvoja turističke privrede, perspektivama daljeg ulaganja u turizam, inovacijama u turističkoj ponudi, ali i koracima ka povezivanju dvije kulture i dva naroda.

- ◆ **Grupa prijateljstva sa Parlamentom Savezne Republike Njemačke**, na čelu sa predsjednikom Grupe **Gencijem Nimanbeguom**, održala je sastanak sa poslanicom Bundestaga Kerstin Radomski, 2. oktobra. Sastanku je prisustvovao i ambasador Savezne Republike Njemačke u Crnoj Gori **Nj. E. Hans Ginter Matern** (*Hans Günther Mattern*), načelnica Odjeljenja za kadrovska pitanja u Bundestagu **Danijela Rozental** (*Daniela Rosenthal*), kao i članovi Grupe prijateljstva **Miodrag Radunović** i **Ervin Ibrahimović**.

© Photo: Skupština Crne Gore

Naglašavajući da je izuzetno važno dalje unaprijediti saradnju u oblasti turizma, poslanica Kirsten Radomski se interesovala za privredne oblasti u kojima bi njemačke investicije bile posebno značajne za Crnu Goru. Uz isticanje doprinosa koji je već pružila Njemačka razvojna banka (KfW), kao oblasti koje bi bile najprimamljivije njemačkim investitorima izdvojene su: energetika, vodosnabdijevanje, saobraćaj i drvna industrija. Potpredsjednik Nimanbegu iskazao je zahvalnost za doprinos Ambasade Njemačke u očuvanju životne sredine, a pogotovo u zaštiti ulcinjske Solane. Izrazio je nadu da će aktuelni ambasador, kao i njegova prethodnica, pružiti podršku našoj državi u ovako značajnim oblastima.

- ◆ Članovi **Grupe prijateljstva sa Parlamentom Irana** održali su sastanak sa nerezidentnim ambasadorom Islamske Republike Iran Nj. E. **Huseinom Molom Abdolahijem** (*Hossein Molla Abdollahi*), 13. oktobra u Beogradu. Sastanku su prisustvovali članovi Grupe prijateljstva **Andrija Nikolić**, **Aleksandra Vuković**, **Luid Škrelja** i **Nedžad Drešević**. Ukidanje viza između Crne Gore i Irana omogućio bi nesmetan dolazak turista i potencijalnih investitora, čime bi se stvorio povoljan poslovni ambijent, a odnosi između ove dvije prijateljske države podigli na viši nivo, kazao je ambasador Irana Abdolahi. Ambasador je saglasan da je snaženje parlamentarne saradnje jedan od stubova bilateralnih odnosa uz napomenu da će sastanak članova dvije grupe prijateljstva, koji se održava početkom novembra u Podgorici, kao i predstojeće zvanične posjete između dvije države na najvišem nivou u mnogome doprinijeti

učvršćivanju veza dva prijateljska naroda. Ambasador Abdolahi je, takođe, prenio poziv predsjednika Odbora za nacionalnu bezbjednost i vanjsku politiku Parlamenta I.R. Irana Aladina Boroujerdia (*Alaeddin Boroujerdi*) koji je upućen predsjedniku Odbora za međunarodne odnose i iseljenike da posjeti Teheran u cilju intenziviranja sveukupnih odnosa.

- ◆ **Grupa prijateljstva sa Parlamentom Estonije**, na čelu sa predsjednikom Grupe **Branimirom Gvozdenovićem**, održala je sastanak sa ambasadorom Republike Estonije u

© Photo:Skupština Crne Gore

Crnoj Gori, sa sjedištem u Talinu, **NJ. E. Danielom Erikom Šerom** (*Daniel Erik Schaer*), 18. oktobra. Predsjednik Grupe prijateljstva Branimir Gvozdenović istakao je da je Skupština Crne Gore u 26. sazivu prvi put formirala Grupu prijateljstva sa Parlamentom Estonije, prepoznajući na taj način doprinos koji parlament može da pruži razvoju sveukupnih međudržavnih odnosa. Gvozdenović je posebno

istakao značaj pune podrške Estonije evropskoj integraciji Crne Gore, pogotovo u trenutku kada Estonija predsjedava Savjetu Evropske unije. Stoga, od izuzetne važnosti je poruka koju je prenio ambasador Šer da Estonija prepoznaje Crnu Goru kao lidera u procesu evropskih integracija, te da ostaje otvorena za punu podršku i pomoć Crnoj Gori na putu ostvarivanja strateškog cilja punopravnog članstva u Evropskoj uniji. Ambasador je posebno naglasio značaj razmjene parlamentarnih iskustava i ostvarivanja neposrednih kontakata izabranih predstavnika naroda, kao najboljeg načina za dostizanje uspješne saradnje i zajedničkih ciljeva. Sastanku su prisustvovali i članovi Grupe prijateljstva sa Parlamentom Estonije **Andrija Nikolić, Maja Bakrač, Marta Šćepanović i Andrija Popović.**

- ◆ U okviru zvanične posjete delegacije **Odbora za spoljne poslove i emigraciju Senata Republike Italije**, koju su činili zamjenik predsjednika Odbora **Paolo Korsini** (*Paolo Corsini*) i član Odbora **Vito Petroćeli** (*Vito Petrocelli*), održan je sastanak sa **Grupom prijateljstva sa Parlamentom Italije**, 1. novembra. Sastanku su

prisustvovali predsjednik Grupe prijateljstva **Genci Nimanbegu** kao i članovi **Andrija Nikolić, Marija Ćatović, Mirsad Murić i Petar Smolović.** Predsjednik Grupe prijateljstva i potpredsjednik Skupštine Crne Gore Genci Nimanbegu tom prilikom naglasio je tradicionalne veze između dvije države, ističući posebnost odnosa zemalja koje povezuje

zajedničko more. Senator Korsini je čestitao sagovornicima uspješno okončanje procesa pristupanja Crne Gore Sjevernoatlantskom savezu. Pozdravljajući evropski put Crne Gore,

Korsini je kazao da Crnoj Gori jeste neophodna Evropska unija, ali da u isto vrijeme Uniji treba nova, mlada demokratija oličena u Crnoj Gori, koja će dati novu energiju i doprinijeti uravnotežavanju snaga unutar evropske porodice naroda. Senatru Petroćeli, ističući veze dvije države, kazao je da položaj italijanskih građana u Crnoj Gori i crnogorskih građana u Italiji treba da bude visoko na listi prioriteta međuparlamentarnih grupa prijateljstva. Sastanku je takođe prisustvovao i ambasador Republike Italije u Crnoj Gori **NJ. E. Vincenco Del Monako**.

- ◆ Na poziv predsjednika **Grupe prijateljstva sa Parlamentom Irana Gencija Nimanbegua**, u trodnevnoj posjeti Crnoj Gori boravila je delegacija iranske Grupa prijateljstva sa Skupštinom Crne Gore, od 2. do 5. novembra. Delegaciju Parlamenta Irana činili su

© Photo: Skupština Crne Gore

predsjednica Grupe prijateljstva **Parvaneh Salahšuri** (*Parvaneh Salabshouri*) i članovi Grupe **Mohamed Reza Babamči** (*Mohammad Reza Badamchi*), **Sakineh Almasi**, **Ehbal Mohamadia** (*Eghbal Mohammadian*). Predsjednica iranske Grupe prijateljstva sa Skupštinom Crne Gore, poslanica Parvaneh Salahšuri istakla je da je jačanje parlamentarne saradnje jedan od stubova bilateralnih odnosa uz

napomenu da bi značajan iskorak u unapređenju sveukupne saradnje dvije države predstavljalo međusobno ukidanje viza kao i uvođenje redovne avionske linije na relaciji Podgorica – Teheran. Potpredsjednik Skupštine Crne Gore i predsjednik Grupe prijateljstva sa Parlamentom Irana Genci Nimanbegu izrazio je zadovoljstvo povodom postojanja grupa prijateljstva, uz napomenu da ovaj oblik saradnje, manifestovan kroz direktnu komunikaciju parlamenata, predstavlja vrlo efikasan mehanizam za unapređenje postojećih prijateljskih odnosa Crne Gore i Irana. Predsjednica iranske Grupe prijateljstva uputila je poziv predsjedniku Grupi prijateljstva sa Parlamentom Irana da zvanično posjete Islamsku Republiku Iran i time započnu inteziviranje saradnje na parlamentarnom nivou, što će, kako su sagovornici složili, stvoriti stabilne temelje za jačanje saradnje u oblasti ekonomije, energetike, turizma i kulture. Na sastanku dvije grupe prijateljstva, pored predsjednika Grupe prijateljstva sa Parlamentom Irana Genci Nimanbegua, prisustvovali su i članovi Grupe Miodrag Vuković, Nedžad Drešević i Aleksandra Vuković. Sastanku je prisustvovao i ambasador Islamske Republike Iran **Nj. E. Husein Mola Abdolahi**.

- ◆ Predsjednik **Grupe prijateljstva sa Parlamentom Ukrajine Genci Nimangebu** primio je otpravnicu poslova ambasade Ukrajine u Crnoj Gori **Nataliju Fialku** (*Nataliia Fiialka*), 6. decembra. Crna Gora i Ukrajina gaje prijateljske odnose i nemaju otvorenih pitanja te samim tim postoji interesovanje za dalje unapređivanje odnosa na mnogim poljima, navela je otpravnica poslova Fialka. Sagovornici su se složili da je u narednom periodu važno dodatno

raditi na uspostavljanju još boljih ekonomskih i privrednih veza dvije države, posebno kada je riječ o saradnji u oblasti turizma i poljoprivrede. Takođe, saglasili su se da formiranje grupa prijateljstva, kao i planiranje uzajamne posjete poslanika dva parlamenta, direktno doprinose snaženju bilateralnih i sveukupnih odnosa Crne Gore i Ukrajine.

- ◆ U okviru zvanične posjete predsjednika Skupštine Crne Gore **Ivana Brajovića** Gruziji 5. i 6. decembra, u delegaciji Skupštine bio je i **član Grupe prijateljstva sa Gruzijom Nikola Rakočević**.
- ◆ Predsjednik Skupštine Crne Gore **Ivan Brajović** predvodio je delegaciju u zvaničnu posjetu Bugarskoj, na poziv predsjednice Narodne skupštine Republike Bugarske **Cvete Karajančeve**, 14-15. decembra. U delegaciji Skupštine Crne Gore bili su i članovi **Grupe prijateljstva sa Narodnom skupštinom Bugarske Tarzan Milošević**, predsjednik Grupe i članovi **Andrija Popović** i **Mihailo Anđušić**. Tokom dvodnevne posjete Bugarskoj, delegacija se susrela i sa Grupom prijateljstva Bugarska-Crna Gora, na čelu sa **Petrom Petrovim**. Delegacija Skupštine imala je susrete sa predsjednikom države **Rumenom Radevim**, predsjednicom Narodne skupštine **Cvetom Karajančevom**, potpredsjednicom Vlade za reformu pravosuđa i ministarkom vanjskih poslova **Ekaterinom Zaharievom** i ministarkom za bugarsko predsjedavanje Savjetu Evropske unije **Pavlovom**. U delegaciji Skupštine Crne Gore bila je i sekretarka Grupe prijateljstva sa Narodnom skupštinom Republike Bugarske **Dijana Mitrović**.

4.2 Multilateralne aktivnosti

- ◆ Predsjednik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike **Andrija Nikolić** i član Odbora **Luiđ Škrelja** učestvovali su na samitu odbora za vanjske poslove Evrope i Balkana, na temu „Budućnost Balkana u Evropi i evroatlantskim integracijama“, koji je održan od 19. do 21. februara u Prištini. Učesnici samita potpisali su Zajedničku izjavu o važnosti jasne perspektive integracije zemalja Balkana u Evropsku uniju - kao garanta mira, stabilnosti i napretka regiona. Na samitu su pored predstavnika sedamnaest evropskih parlamenata učestvovali i predsjednici Republike, Parlamenta i Vlade Kosova, Hašim Tači, Kadri Veseli, Isa Mustafa, te brojni ministri iz kosovske Vlade. Tom prilikom

predsjednik Odbora Nikolić održao je sastanak i sa Elmiom Rečicom predsjednikom Odbora za vanjske poslove Parlamenta Republike Kosova. Skup je pratio službenik Odbora **Blagota Marunović**.

- ◆ Predsjednik Odbora **Andrija Nikolić** učestvovao na **XII Bledskom strateškom forumu**, koji je održan 4. i 5. septembra. Ovogodišnji forum organizovan pod nazivom „Nova realnost“ bio je posvećen pronalaženju odgovora i načina za prilagođavanje na nove realnosti koje donose globalizacija i digitalizacija, kao i promovisanju inovacija za sveobuhvatnu i održivu budućnost. Forum su otvorili predsjednici države i Vlade Slovenije Borut Pahor i Miro Cerar, kao i ministar vanjskih poslova Slovenije Karl Erjavec koji je kazao da su stalne promjene – nova realnost, te da se svijet globalno suočava sa brojnim izazovima, nekada radikalnim i destruktivnim, terorizmom, oružjem za masovno uništavanje, kao i brojnim kršenjima ljudskih prava. U sklopu foruma održano je više panela na različite teme, a posebne sesije bile su posvećene izlaganjima visoke predstavnice EU za vanjske poslove i bezbjednosnu politiku i potpredsjednice Evropske komisije Federike Mogerini kao i izabranog predsjednika 72. Generalne skupštine UN Miroslava Lajčaka. Jedan od najposjećenijih panela bio je posvećen temi: „Zapadni Balkan – EU proširenje“, u sklopu kojeg su svoja izlaganja imali, Srđan Darmanović, ministar vanjskih poslova Crne Gore, Ditmir Bušati, ministar vanjskih poslova Albanije, Igor Crnadak, ministar vanjskih poslova Bosne i Hercegovine, Ivica Dačić, potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova Srbije, Nikola Dimitrov, ministar vanjskih poslova Makedonije, Marija Pejčinović Burić, potpredsjednica Vlade i ministarka vanjskih poslova i evropskih interacija Hrvatske kao i Hojt Brajan Ji, zamjenik pomoćnika američkog državnog sekretara za Evropu i Evroaziju. Održavanjem panela o Zapadnom Balkanu, završen je dvodnevni Bledski strateški forum, koji je ove godine okupio oko 1000 učesnika iz čitavog svijeta. Na marginama foruma predsjednik Odbora Andrija Nikolić imao je više bilateralnih sastanaka. Forum je pratio v. d. sekretara Odbora **Jasmin Bojadžić**.
- ◆ Delegacija Skupštine Crne Gore koju su činili **Luidž Škrelja** i **Miloš Nikolić** učestvovala je na redovnoj **Interparlamentarnoj konferenciji za Zajedničku spoljnu i bezbjednosnu politiku i Zajedničku bezbjednosnu i odbrambenu politiku**, koja je održana od 7. do 9. septembra u Talinu u okviru predsjedavanja Republike Estonije Savjetu Evropske unije. Na konferenciji se diskutovalo na teme: „Zašto je Evropa važna? Evropa u globalnom kontekstu“, „Osnaživanje jedinstva zapada i transatlantskih odnosa“ i „Zapadni Balkan i EU – saradnja i integracija“.
- ◆ Članovi Stalne delegacije Skupštine Crne Gore pri Parlamentarnoj skupštini Savjeta Evrope **Predrag Sekulić** i **Ervin Ibrahimović** učestvovali su na osnivačkoj konferenciji parlamentarne mreže politika o dijaspori, koja je održana 7. i 8. septembra u Parlamentu Republike Portugal. Konferencija o dijaspori organizovana je u saradnji Parlamenta Republike

Portugal, Pododbora za saradnju sa neevropskim zemljama porijekla i tranzita i Odbora za migracije, izbjeglice i raseljena lica Parlamentarne skupštine Savjeta Evrope. Konferenciju je pratio službenik **Blagota Marunović**.

- ◆ Predsjednik Odbora **Andrija Nikolić** učestvovao je na sastanku odbora za vanjske poslove Višegradske grupe i zemalja Zapadnog Balkana, koji se održao 13. decembra u Budimpešti. Sastanak je bio posvećen stabilnosti Zapadnog Balkana i perspektivi procesa evropske integracije. Sastanak je bio posvećen temi: „Stabilnost Zapadnog Balkana - perspektive procesa evropske integracije“, a svoje obraćanje u okviru glavne debate između ostalih imao je i Andrija Nikolić. Sastanku u Budimpešti prisustvovao je i ambasador Crne Gore u Republici Mađarskoj **Nj. E. Aleksandar Moštrokol**. Sastanak je pratio v. d. sekretara Odbora **Jasmin Bojadžić**.

Parlamentarna dimenzija Centralnoevropske inicijative - CEI

- ◆ Šef stalne delegacije Skupštine Crne Gore pri parlamentarnoj dimenziji **Centralnoevropske inicijative Miodrag Vuković** učestvovao je na redovnom godišnjem zasijedanju Parlamentarne skupštine CEI koje je održano u periodu od 27. do 29. novembra u Minsku, u okviru bjeloruskog predsjedavanja ovoj inicijativi. Ovogodišnja sesija Parlamentarne skupštine bila je posvećena temi: „Digitalne tehnologije u kontekstu osiguravanja geopolitičke bezbjednosti“. Na kraju zasijedanja, usvojena je Završna deklaracija u kojoj su sumirani zaključci sa održanog zasijedanja Parlamentarne skupštine Centralnoevropske inicijative. Zasijedanje je pratio nacionalni koordinator za parlamentarnu dimenziju CEI **Jasmin Bojadžić**.
- ◆ Šef stalne delegacije Skupštine Crne Gore pri parlamentarnoj dimenziji **Centralnoevropske inicijative Miodrag Vuković** učestvovao je danas na sastanku Opšteg odbora za pitanja kulture parlamentarne dimenzije Centralnoevropske inicijative, održanom u italijanskom gradiću Pavija. U svom obraćanju, Miodrag Vuković, šef crnogorske delegacije, istakao je da je Crna Gora prepoznata kao država u kojoj se njeguje multietnički i multikulturalni sklad i u kojoj pripadnici tri religije afirmišu suživot i toleranciju. Vuković je upoznao učesnike sastanka sa bogatim kulturnim nasljeđem i istorijom Crne Gore, posebno naglašavajući značaj očuvanja tradicionalnih vrijednosti. Osvrnuo se i na muzejsku djelatnost u našoj državi, navodeći da se 1838. smatra godinom začetka državnog muzeja u Crnoj Gori.

Zaključio je da se crnogorsko društvo ponosi svojom kulturnom baštinom i prepoznaje značaj njenog očuvanja. U diskusiji, u kojoj su učestvovali i poslanici parlamenata Austrije, Moldavije, Slovenije, Poljske, Ukrajine i Srbije ocijenjeno je da muzeji, kao mjesto susreta različitih identiteta, imaju posebno važnu ulogu u vremenima migracionih kriza i mogu doprinijeti bržoj integraciji migranata u društvo. Istaknut je značaj njegovanja kulturnog nasljeđa, kroz strategije održivog razvoja i uz upotrebu novih tehnologija, koje doprinose većoj valorizaciji kulturnih resursa. Sastanak je pratila službenica Odbora **Vanja Čabarkapa**.

Parlamentarna skupština SEECP

- ◆ Član stalne delegacije Skupštine Crne Gore i predsjednik Opšteg odbora za društveni razvoj, obrazovanje, istraživanje i nauku pri Parlamentarnoj skupštini Procesu saradnje u Jugoistočnoj Evropi – PS SEECP Radule Novović, učestvovao je na sastanku Stalnog odbora PS SEECP održanom u Ljubljani. Prvi sastanak u sklopu slovenačkog predsjedavanja ovom inicijativom, bio je posvećen predstavljanju prioriteta predsjedavanja SEECP-om koje se organizuje pod motom „Jugoistočna Evropa za budućnost“, aktivnostima tri opšta odbora PS SEECP, te perspektivi daljeg razvoja ovog regionalnog okvira saradnje. Sastanku u Ljubljani, pored poslanika Novovića i domaćina, prisustvovali su i predstavnici parlamenata: Albanije, Bugarske, Bosne i Hercegovine, Grčke, Rumunije, Srbije, Hrvatske, Turske i Makedonije. Sastanak je pratio nacionalni koordinator za SEECP **Jasmin Bojadžić**.

V ISELJENICI

5.1 Međunarodne posjete

- ◆ Predsjednik Odbora **Andrija Nikolić** susreo se sa predstavnicima **udruženja Crnogoraca i prijatelja Crne Gore u Italiji i Italija-Crna Gora “Kraljica Jelena”**, **Danijelom Đurđević**, **Norbertom Kačaljom** (*Norberto Cacciaglia*) i **Martom Musini** (*Marta Mussini*), 27. juna. Predsjednica udruženja Danijela Đurđević predstavila je aktivnosti obje organizacije i projekte koji su usmjereni na afirmaciju kulturne baštine Crne Gore, posebno na aspekte koji istorijski povezuju Italiju i Crnu Goru. Spona dva naroda, utkana u istoriji, ogleda se danas u izuzetno dobrim i prijateljskim odnosima između dvije države, istakao je Nikolić. Na sastanku je izražena podrška Odbora za međunarodne odnose i iseljenike, kao matičnog skupštinskog tijela za pitanja dijaspore, aktivnostima oba udruženja, usmjerenim prvenstveno na predstavljanju i promociji Crne Gore, približavanju njene kulture, tradicije, bogate istorije, ali i neizostavnih prirodnih ljepota.
-
- ◆ Predsjednik Odbora **Andrija Nikolić** učestvovao na **humanitarnoj večeri iseljenika iz Crne Gore** u Minhenu, 25. juna. Dužnost poslanika, kao izabranih predstavnika naroda čija je odgovornost svakog dana na provjeri, je da budu sa narodom, za narod i uz narod, kazao je predsjednik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Andrija Nikolić, na humanitarnoj večeri u Minhenu, koju je organizovalo udruženje njemačko-crnogorskog prijateljstva „De Monte“, uz podršku Generalnog konzulata Crne Gore u Minhenu i Uprave za Dijasporu. Humanitarno veče organizovano je za JU Dječji dom „Mladost“ u Bijeloj, za potrebe rekonstrukcije krova i ugradnje solarnog sistema, a predsjednik Nikolić uručio je donaciju u svoje i u ime članova poslaničkog kluba DPS.
- ◆ Član Odbora **Dragutin Papović** prisustvovao svečanosti povodom **Dana Crnogoraca i Dana nezavisnosti Crne Gore**, u Prištini 6. juna. Manifestaciju je svečano otvorio predsjednik Udruženja i Unije Crnogoraca Kosova Slobodan Vujičić, dok su izlaganja, pored poslanika Papovića imali i ministar vanjskih poslova Republike Kosova Enver Hodžaj, direktor Uprave za dijasporu Predrag Mitrović, šef Kabineta predsjednika Crne Gore Dražen Miličković i ambasador Crne Gore na
-

Kosovu Nj. E. Ferhat Dinoša. Tokom svog izlaganja poslanik Papović je ukazao da je najvažniji cilj crnogorske manjine na Kosovu njeno priznavanje u Ustavu Kosova, čime bi se za crnogorsku zajednicu stvorili uslovi za ostvarivanje odgovarajućih prava i punog učešća u državnim institucijama preko legitimnih političkih predstavnika. Svečanosti je prisustvovao službenik Odbora **Blagota Marunović**.

- ◆ Delegacija Odbora prisustvovala je svečanom obilježavanju **Dana nezavisnosti u SR Njemačkoj**, u organizaciji Saveza Crnogorskih Asocijacija Njemačke – „SCANj“, 28. maja u Švebiš Gmundu. „Siguran sam da se danas, kao i prethodnih dana i godina osjećate ugodno i da sa ponosom možete da kažete svojim prijateljima iz Njemačke i drugih zemalja da ste iz Crne Gore, nove članice NATO alijanse i zemlje lidera u procesu EU integracija, zemlje koja je već sada u zajedničkoj porodici naroda sa jednom velikom i moćnom državom kao što je Njemačka”, zaključio je Nikolić. Učesnicima skupa obratio se i član Odbora **Ervin Ibrahimović**, koji je čestitao Dan nezavisnosti i pozvao iseljeništvo, posebno mlade ljude, na očuvanje zajedništva, multikonfesionalnosti i multietničkog sklada, što su uvijek bile posebne vrijednosti Crne Gore. Delegacija Odbora se sastala i sa Ljubom Radovićem predsjednikom Udruženja Crnogoraca iz Rijeke. U delegaciji Odbora bio je v. d. sekretara Odbora **Jasmin Bojadžić**.

- ◆ Član Odbora **Miloš Nikolić** učestvovao na **XIX Lučindanskim susretima**, 28. oktobra. Manifestacija se tradicionalno održava u Zagrebu, u organizaciji Nacionalne zajednice Crnogoraca Hrvatske i Društva Crnogoraca i prijatelja Crne Gore „Montenegro” Zagreb. Manifestaciju je otvorio predsjednik Nacionalne zajednice Crnogoraca Hrvatske Danilo Ivezić, dok se učesnicima obratio i Gradonačelnik Grada Zagreba Milan Bandić koji je ujedno pokrovitelj ovog skupa. Tokom skupa, pročitane su i pozdravne poruke koje su organizatorima i učesnicima uputili predsjednik Skupštine Crne Gore Ivan Brajović i predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar Kitarović. Lučindanskim susretima obilježena je 170. godišnjica štampanja Gorskog vijenca, dok je grad gost ovog puta bila Opština Šavnik na čelu sa predsjednikom Miomirom Vujačićem, koji je učesnicima skupa predstavio razvojne potencijale i specifičnosti ove opštine. Manifestaciji je prisustvovao v. d. sekretara Odbora **Jasmin Bojadžić**.

- ◆ Održan radni sastanak Odbora za međunarodne odnose i iseljenike sa direktorom Uprave za dijasporu **Predragom Mitrovićem**, 22. novembra. Razmatrajući realizaciju zaključaka sa kontrolnog saslušanja direktora Uprave za dijasporu održanog sredinom tekuće godine na temu: „Aktivnosti Uprave za dijasporu na polju realizacije vladine politike saradnje sa iseljenicima“, članovi Odbora su se saglasili da su napravljeni konkretni pomoci u radu Uprave te da su rezultati upravo mjerljivi i kroz intenzivnu komunikaciju svih subjekata uključenih u

© Skupština Crne Gore

processe jačanja veza Crne Gore sa iseljenicima. Predsjednik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Andrija Nikolić istakao je važnost održavanja redovnih susreta direktora Uprave za dijasporu i članova Odbora, s ciljem koordinacije aktivnosti ključnih nosioca saradnje sa iseljeništvom. Direktor Uprave Mitrović izrazio je spremnost i otvorenost da u domenu nadležnosti Uprava za dijasporu nastavi blisku

saradnju sa matičnim Odborom za međunarodne odnose i iseljenike u pravcu prevazilaženja aktuelnih izazova i poboljšanja statusa iseljenika iz Crne Gore. Zajednički je ocijenjeno da je Radna grupa za izradu Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o saradnji Crne Gore sa iseljenicima, u prethodnom periodu, aktivnim pristupom konkretno doprinijela unapređenju postojećeg zakonskog rješenja.

*Na 12. sjednici Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Skupštine Crne Gore, održanoj 21. jula 2017. za člana **Radne grupe za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o saradnji Crne Gore sa iseljenicima** iz reda Odbora imenovan je poslanik **Ervin Ibrahimović**.*

Radna grupa za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o saradnji sa iseljenicima obrazovana je 15. septembra 2017. godine.

Radna grupa je formirana u sastavu predstavnika Ministarstva vanjskih poslova, Uprave za dijasporu, Odbora za međunarodne odnose i iseljenike i Zakonodavnog odbora Skupštine Crne Gore, Savjeta za saradnju sa iseljenicima, Matice crnogorske, Ministarstva nauke, Ministarstva sporta, Ministarstva za ljudska i manjinska prava, Ministarstva ekonomije, Ministarstva kulture, Ministarstva održivog razvoja i turizma, Ministarstva unutrašnjih poslova i Ministarstva prosvjete.

*Za predsjednika Radne grupe određen je poslanik **Ervin Ibrahimović**, dok je za zamjenika predsjednika određen **Predrag Mitrović**, direktor Uprave za dijasporu.*

U 2017. godini Radna grupa je održala četiri sastanka, i to: 10. oktobra, 26. oktobra, 31. oktobra i 7. novembra.

VI PRILOZI

6.1 Prilog I: Razmatrani predlozi zakona i ostalih pravnih akata

1. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Slovačke Republike o socijalnom osiguranju;
2. Predlog zakona o potvrđivanju Međunarodne organizacije rada o zaštiti i zdravlju na radu (lučki radnici) broj 152;
3. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Evropske zajednice za atomsku energiju (EUROATOM) i država članica Evropske unije u sistemu Zajednice za razmjenu informacija u slučaju radiološkog vanrednog događaja (ECURIE);
4. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o mjerama države luke za sprječavanje, suzbijanje i otklanjanje nezakonitog, neprijavljenog i neregulisanog ribolova;
5. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o saradnji između Vlade Crne Gore i EUROJUST-a;
6. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Azerbejdžana o saradnji i uzajamnoj pomoći u carinskim pitanjima;
7. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o osnivanju Regionalne kancelarije za saradnju mladih;
8. Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije Međunarodne organizacije rada o identifikacionim dokumentima pomoraca (revidirana) broj 185;
9. Predlog zakona o potvrđivanju Međunarodnog sporazuma o maslinovom ulju i stonim maslinama iz 2015. godine;
10. Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije o osnivanju Evropske i mediteranske organizacije za zaštitu bilja;
11. Predlog zakona o potvrđivanju Evropske konvencije o zaštiti životinja u međunarodnom prevozu;
12. Predlog zakona o potvrđivanju Sjevernoatlantskog ugovora i Protokola uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Grčke i Turske;
13. Predlog zakona o potvrđivanju Protokola o eliminaciji nezakonite trgovine duvanskim proizvodima;
14. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnim restriktivnim mjerama;
15. Predlog zakona o potvrđivanju Dodatnog protokola uz Konvenciju Savjet Evrope o sprječavanju terorizma;
16. Predlog zakona o potvrđivanju Protokola o registrima ispuštanja i prenosa zagađujućih materija;
17. Predlog zakona o potvrđivanju Ugovora između Crne Gore i Republike Portugal o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i sprečavanju izbjegavanja plaćanja poreza na dohodak,

18. Predlog zakon o potvrđivanju Pariskog sporazuma;
19. Predlog zakona o potvrđivanju amandmana na Stokholmsku konvenciju o dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama;
20. Predlog zakona o vanjskim poslovima;
21. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Azerbejdžan o readmisiji (vraćanju i prihvatanju) lica koja su bez dozvole boravka;
22. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kipar o saradnji u oblasti borbe protiv terorizma, organizovanog kriminala, neovlašćenog stavljanja u promet opojnih droga, psihotropnih supstanci i prekursora, ilegalnih migracija i drugih krivičnih djela;
23. Predlog zakona o potvrđivanju Metarske konvencije;
24. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između strana Sjevernoatlantskog ugovora o pravnom položaju njihovih snaga;
25. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o pravnom položaju misija i predstavnika trećih država pri Organizaciji Sjevernoatlantskog ugovora;
26. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o pravnom položaju Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora, nacionalnih predstavnika i međunarodnog osoblja;
27. Predlog zakona o potvrđivanju Protokola o pravnom položaju međunarodnih vojnih komandi uspostavljenih na osnovu Sjevernoatlantskog ugovora;
28. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između potpisnica Sjevernoatlantskog ugovora o saradnji u vezi atomskih podataka sa Tajnim tehničkim aneksom Sporazuma između potpisnica Sjevernoatlantskog ugovora o saradnji u vezi atomskih podataka i Povjerljivim bezbjednosnim aneksom Sporazuma između potpisnica Sjevernoatlantskog ugovora o saradnji u vezi atomskih podataka;
29. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između potpisnica Sjevernoatlantskog ugovora o bezbjednosti podataka;
30. Predlog zakona o potvrđivanju Protokola kojim se mijenja i dopunjava Bezbjednosni aneks Sporazuma između potpisnica Sjevernoatlantskog ugovora o saradnji u vezi atomskih podataka;
31. Predlog zakona o potvrđivanju NATO sporazuma o saopštavanju tehničkih podataka u odbrambene svrhe;
32. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma za uzajamnu zaštitu tajnosti izuma koji se odnose na odbranu i za koje su podnesene prijave patenata;
33. Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2018. godinu, u dijelu koji se odnosi na potrošačku jedinicu: Ministarstvo vanjskih poslova i
34. Predlog zakona o potvrđivanju Dodatnog protokola 4 Sporazuma o izmjeni i pristupanju Centralnoevropskom sporazumu o slobodnoj trgovini i Dodatnog protokola 5 Sporazuma o izmjeni i pristupanju Centralnoevropskom sporazumu o slobodnoj trgovini.

6.2 Prilog II: Razmatrani predlozi za imenovanje ambasadora i šefova drugih diplomatskih

1. Predlog da se Sanja Vlahović postavi za izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Crne Gore u Republici Italiji, na rezidentnoj osnovi sa sjedištem u Rimu;
2. Predlog da se Vujica Lazović postavi za izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Crne Gore u Republici Sloveniji, na rezidentnoj osnovi sa sjedištem u Ljubljani;
3. Predlog da se Miodrag Vlahović postavi za izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Crne Gore pri Svetoj Stolic i Suverenom Malteškom Redu, na rezidentnoj osnovi sa sjedištem u Rimu;
4. Predlog da se Ramiz Bašić postavi za izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Crne Gore u Ruskoj Federaciji, na rezidentnoj osnovi sa sjedištem u Moskvi;
5. Predlog da se Željko Perović postavi za izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Crne Gore u Republici Austriji, na rezidentnoj osnovi sa sjedištem u Beču i
6. Predlog da se Snežana Radović postavi za izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Crne Gore u Republici Bugarskoj, na rezidentnoj osnovi sa sjedištem u Sofiji.

6.3 Prilog III: Sekretarijat Odbora za međunarodne odnose i iseljenike

U Sekretarijatu Odbora za međunarodne odnose i iseljenike obavljaju se stručni i drugi poslovi koji se odnose na: pripremanje sjednica radnog tijela, izrađivanje izvještaja radnog tijela i zapisnika sa sjednica radnog tijela, obavljanje stručnih i drugih poslova za potrebe predsjednika radnog tijela, zamjenika predsjednika radnog tijela, poslanika i generalnog sekretara u vršenju njihovih funkcija, izrađivanje tekstova usvojenih zakona i drugih usvojenih akata (odluka, deklaracija, rezolucija) i njihovo pripremanje za dostavljanje predsjedniku Crne Gore i za objavljivanje u „Službenom listu Crne Gore“ u saradnji sa Odsjekom za pripremu i obradu sjednica Skupštine, fonografskih i štampanih zapisa, pripremanje predloga akata i drugih materijala po zahtjevu predsjednika, potpredsjednika Skupštine, predsjednika radnog tijela i poslanika, proučavanje materijala koje razmatra radno tijelo, uključujući i praćenje prava Evropske unije kao i analize uticaja propisa (RIA), davanje stručnih mišljenja o pitanjima koja se razmatraju u Skupštini, pripremanje informacija (informativni pregledi, procjena uticaja zakona i dr), analiza i istraživanja za radno tijelo i pomaganje radnom tijelu u ostvarivanju njegove nadzorne, kontrolne i komunikacione uloge i funkcije, pružanje informacija za pripremu odgovora na zahtjeve međunarodnih organizacija i nacionalnih parlamenata u okviru mreže Evropskog centra za parlamentarna istraživanja i dokumentaciju (ECPRD) i obavljanje drugih poslova po nalogu rukovodioca Odsjeka za pripremu i obradu sjednica radnih tijela, pomoćnika generalnog sekretara i generalnog sekretara.

**SEKRETARIJAT ODBORA ZA
MEĐUNARODNE ODNOSI I ISELJENIKE:**

mr Jasmin Bojadžić - *v.d. sekretara Odbora za međunarodne odnose i iseljenike*

Dijana Mitrović - *samostalna savjetnica III - saradnica*

Blagota Marunović - *samostalni savjetnik III - saradnik*

Vanja Čabarkapa - *samostalna savjetnica III - saradnica*